

Kohtla-Järve Slaavi Põhikool

KOOLI ÕPPEKAVA
PÕHIKOOI RIIKLIKU
ÕPPEKAVA ALUSEL
AINEVALDKOND
“VÕÕRKEELED”
EESTI KEEL TEISE KEELENA

ÜLDALUSED

VÕÕRKEELEPÄDEVUS

Võõrkeelte õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus mõista ja tõlgendada võõrkeeles esitatut, suhelda eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõista ja väärtustada erinevaid kultuure, oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi; mõista, et elus on vaja vallata mitut võõrkeelt.

Võõrkeelte õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses teiskeelses keskkonnas iseseisvalt toime tulla;
- 2) on võimeline osalema erinevates võõrkeelsetes projektides, jätkama õpinguid emakeelest erinevas keeles ning on konkurentsivõimeline tulevases tööelus;
- 3) tunneb erinevaid keeli kõnelevaid rahvaid ja nende kultuure;
- 4) mõistab oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 5) omandab edasiseks õppimiseks vajalikud oskused, mis suurendavad enesekindlust õppida võõrkeeli ja suhelda võõrkeeltes.

AINEVALDKONNA ÕPPEAINED JA MAHT

Ainevaldkonda kuuluvad A-võõrkeel, B-võõrkeel ja eesti keel teise keelena eesti keelest erineva õppekeelega koolis. A-võõrkeelena õpitakse inglise, prantsuse, saksa või vene keelt, B-võõrkeelena inglise, prantsuse, saksa, vene või muud võõrkeelt. Eesti keelest erineva õppekeelega koolis ei ole kohustuslikku B-võõrkeelt. A- ja B-võõrkeele valib kool, arvestades kooli võimalusi ning õpilaste soove. Kui kooli õppekavas on põhikoolis võimalik õppida C-keelt, on soovitatav õpilaste soove ja kooli võimalusi arvestades õpetada prantsuse, saksa, vene või muud võõrkeelt.

A-võõrkeele õppimist alustatakse I kooliastmes ja B-võõrkeelt II kooliastmes. Eesti keelt teise keelena õpitakse alates 1. klassist.

Võõrkeelte nädalatunnid jaotuvad kooliastmeti nii viisi:

I kooliaste:

- 1) eesti keel teise keelena – 6 nädalatundi
- 2) A-võõrkeel – 3 nädalatundi

II kooliaste:

- 1) eesti keel teise keelena – 12 nädalatundi
- 2) A-võõrkeel – 9 nädalatundi
- 3) B-võõrkeel – 3 nädalatundi (eesti keelest erineva õppekeelega kool 0 nädalatundi)

III kooliaste:

- 1) eesti keel teise keelena – 13 nädalatundi
- 2) A-võõrkeel – 9 nädalatundi
- 3) B-võõrkeel – 9 nädalatundi (eesti keelest erineva õppekeelega kool 0 nädalatundi)

3. AINEVALDKONNA KIRJELDUS JA VALDKONNASISENE LÕIMING

Võõrkeeled avardavad inimese tunnetusvõimalusi ning suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma, arendavad erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega süsteemset mõtlemist ning eneseväljendusvõimalusi. Võõrkeeled arendavad kultuuriteadlikku suhtlusvõimet, andes teadmisi eri maade ja eri keeli kõnelevate rahvaste kohta.

Ainevaldkonda kuuluvate võõrkeelte õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ning selles kirjeldatud keeleoskustasemetest. Kõigi võõrkeelte (k.a eesti keel teise keelena) õpitulemusi on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel. Õpitulemused erinevates osaoskustes on esitatud ainevaldkonnakava lõpus keeleoskustasemete tabelis punktis 2.4. Raamdokumendi ja Euroopa keelemapi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab motiveerida õpilasi õppima võõrkeeli, arvestada

nende ealist ning individuaalset eripära, suunata erineva edasijõudmisega õpilasi seadma endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda õpilastele objektiivset tagasisidet saavutatud kohta. Kõik see toetab õpimotivatsiooni püsimist ning iseseisva õppija kujunemist.

Nüüdisaegne keeleõpe on allutatud kommunikatiivsetele vajadustele, lähtutakse õppijast ja tema suhtluseesmärkidest. Keeleõppes on tähtis eelkõige keele kasutamise oskus, mitte pelgalt keele struktuuri tundmine. Keeleline korrektsus kujuneb õpilasel pikaajalise töö tulemusena.

Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse – kuulamise, lugemise, rääkimise ja kirjutamise – arendamise kaudu, seepärast on ka õpitulemused esitatud osaoskuste kaupa. Neid osaoskusi õpetatakse lõimitult. Keeleõpe rikastab mõtlemist, arendab oskust end täpselt väljendada, luua tekste ning neist aru saada. Nendes valdkondades toetub võõrkeeleõpetus emakeeleõpetusele ja vastupidi.

Põhikooli õpilases arendatakse oskust võrrelda oma ja võõrast kultuuri, leida nende sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada teiste kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

Võõrkeeleõpe nõuab avatud ning paindlikku metoodilist käsitust, et kohandada õpet õpilase vajaduste järgi. Õpilaskeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

- 1) õpilase aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õpilase huvidele;
- 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) rakendamine;
- 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ning nõustajaks teadmiste omandamises;
- 5) õppematerjalide avatus, nende kohandamine ja täiendamine õpilase eesmärkide ning vajaduste põhjal.

Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtluses, siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust. Need on kõigile võõrkeeltele ühtsed; erinevused teemavaldkondade käsitlemisel tulenevad õppe kestusest ja tundide arvust.

Põhikooli eesti keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit, suhtub lugupidamisega teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
- 2) omandab põhiteadmised keelest ja õigekirjaoskuse, tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasiõppimisel;
- 3) arendab keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
- 4) õpib asjakohaselt kasutama eri suhtluskanaleid; arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 5) õpib tundma eri tekstiliike, nende seoseid ja kasutamise võimalusi, arendab oma tekstitööoskusi nii tekstide vastuvõtja kui ka loojana;
- 6) arendab kriitilist mõtlemist ning analüüsi-, järeldus- ja põhjendusoskust;
- 7) harjub oma kirjakeeleoskuse täiendamiseks kasutama sõna- ja käsiraamatuid ning veebiallikaid;
- 8) suhtub tolerantselt eesti keele kui võõrkeele kasutamisse ja toetab muu emakeelega kaaslaste eesti keele omandamist.

Keel kui kultuuri kandja ja mõtlemise põhivahend on oluline inimese tunnetuslikus arengus ning tema maailmapildi kujunemises. Keel kui ühiskonna toimimise põhivahendeid on tähtis inimese sotsialiseerumisel, tema kujunemisel ühiskonna tegusaks liikmeks. Sotsiaalne kirjaoskus tähendab kriitilist ja teadlikku toimimist keele toel nii isiklikus ja avalikus sfääris kui ka õppimises ja töös. Keel toimib tekstide kujul igas valdkonnas ning selle olukorratüüpides erinevalt; igaühele neist on omased kindlat liiki tekstid oma eri- ja üldsõnavara ning kirjakeele või argigrammatikaga. Seepärast on inimesele ühtviisi vajalikud teadmised ja oskused, mis hõlmavad keelt, selle variante ja tekste ning lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ning loomisega. Eesti keelel kui emakeelel ja hariduskeelel on õppekavas eriline koht: eesti keele oskus on nii õppekava omandamise alus kui ka eesmärk. Alates 5.klassist on eesti keel ja kirjandus eri õppeained, kuid jäävad tugevasti lõimituks, arendades eri liiki tekstide kaudu üht- ja sedasama – sihipärase lugemise ja kirjutamise oskust. Õppeaine avar eesmärgiseade tingib õppe-eesmärkide taotlemise mitme õppevaldkonna kaudu: oluline on nii oskus üha moderniseeruvate kanalite kaudu suuliselt ja kirjalikult suhelda kui ka vahetu individuaalne tekstitöö, mis avaldub tekstide vastuvõtu ja loomisena. Eri valdkondi seob keel, mille korrektseks ja eesmärgipäraseks kasutuseks on nendega lõimitud õigekeelsuse ja keelehooldes valdkond. Kirjalik keel ja tänapäeva eesti kirjakeel tema peamiste tekstiliikidega tuleb põhikoolis teadlikult omandada.

II ja III kooliastmes on neli õppevaldkonda: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning õigekeelsus ja keelehoole. Suulise ja kirjaliku suhtluse õpetusega kujundatakse oskust silmast silma, telefoni, kirja ja meili teel ning interneti keskkonnas kahe- või mitmepoolselt toimida, tekste kokku võtta ja vahendada ning saavutada häid

tulemusi rühma- ja paaristöös. Teksti vastuvõtu õpetuse kaudu kujuneb teadlik suhe pikemate suuliste ja kirjalike tekstidega: kujundatakse oskust tekste valida ning leida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, teadvustades kuulamise ja lugemise strateegiaid, võimet teksti järjest sügavamini mõista ning tekstile reageerida. Tekstiloome õpetusega kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljenduse oskust, mille puhul inimene tajub olukorda ja adressaati ning suudab oma mõtteid vajaliku täpsusega ja tekstiliigile omases vormis väljendada ning edastada. Õigekeelsuse ja keelehoolde õpetusega kujundatakse keeleteadlikkust ning teadmisi keelest; eesti nüüdiskirjakeele teadlikku kasutamist, aga ka arusaamist keele arengust ja muutumisest. Valdkond annab aluse edenemisele teistes, eespool nimetatud õppevaldkondades, annab teadmisi eesti kirjakeele ja murrete stiilirikkusest ning kirjavara mitmekülgsest. Õppevaldkondade lõimimise tulemusel areneb eakohaselt õpilase mõtlemisvõime, suhtlusoskus, enesetunnetus ja identiteet. Ta on võimeline eetiliselt, olusid ja partnerit arvestades suhtlema; kuulamis- ja lugemismaterjali oma eesmärkidel kriitikameelega valima ning analüüsima; tekstide toel teadlikumalt õppima ja tegutsema. Eesti keel kui õppeaine annab õpilasele võimaluse pidevalt ja mitmekülgsest suhelda, lugeda ja kirjutada, arendada oma loomevõimet ning tekitab huvi nüansirikka ja tõhusa suhtluse, mitut liiki ja laadi tekstide ning keele vastu.

4. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE

Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushoiakute ja käitumise – õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Võõrkeeleõpetuse eesmärkides ja tulemustes sisalduvad keelepädevus, kultuuridevaheline pädevus (väärtushinnangud, käitumine) ning õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatika-pädevust, ettevõtlikkuspädevust) seotud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja tegevuste kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse arengut toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu. Õpitakse mõistma ja aktseptsima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärasest.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on sobivate keelendite valiku kõrval vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne ja kodanikupädevus tihedalt seotud väärtuspädevusega.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitavad kaasa erinevad õpitoövormid (nt rühmatöö, projektöpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavama mõistmiseni. Oma tugevate ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine (nt Euroopa keelemapi põhimõtetest lähtuvalt).

Suhtluspädevus on võõrkeeleõppes keskne. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendusoskus, teksti mõistmine ja tekstiloome on eduka suhtlemise eeldused võõrkeeltes. Koos suhtluspädevusega arendatakse õppijas oskust võrrelda oma ning võõra kultuuri sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada teiste kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega seonduvad võõrkeeled suhtluspädevuse kaudu. Esmalt õpitakse võõrkeeles nt arvutama ning seejärel vastavalt keeleoskuse arengule mõistma erinevate elu- ja tegevusvaldkondade tekste, sh teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud teavet. Õpitakse kasutama tehnoloogilisi abivahendeid eri liiki tekste luues, korrigeerides ja esitades.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleoskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi viia ellu oma ideid ja eesmärke ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

5. VÕÕRKEELTE VALDKONDA LÕIMING TEISTE AINEVALDKONDADEGA

Võõrkeelte ainekavad arvestavad teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste ainevaldkondade kaudu. Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks. Võõrkeelte, k.a eesti keele kui teise keele omandamisel tuleks kasutada koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjale, s.o lõimitud aine- ja keeleõpet (LAK-õpe, keelekümbelus). Võõrkeeleoskus võimaldab muu hulgas õppijale ligipääsu lisateabeallikaile (teatmeteostele, võõrkeelsele kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Keel ja kirjandus. Võõrkeeltel on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse emakeeles omandatud teadmisi: arendatakse kirjalikku ja suulist eneseväljendusoskust, luuakse tekste ning õpitakse neist aru saama. Kõik need teadmised ja oskused kantakse järgmist keelt õppides üle uude kultuurikonteksti.

Matemaatika. Matemaatikapädevuse arengut toetab numbrite tundmise ja arvutamise kõrval erinevates alustekstides leiduvate sümbolite, graafikute, tabelite ja diagrammide mõistmise ning tõlgendamise oskuse arendamine.

Loodus- ja sotsiaalsed. Lõiming kujundatakse erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppe kaudu. Võõrkeelte õppes juhitakse õpilasi muu hulgas väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi; ära tundma kultuurilist eripära ja järgima üldtunnustatud käitumisreegleid; kujundama oma arvamust ning olema aktiivne ja vastutustundlik kodanik.

Kunstiained. Kunstipädevusega puututakse kokku kultuuriteadlikkuse kujundamise kaudu, õppides tundma erinevate maade kultuurisaavutusi nii teemade (nt „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“) kui ka vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jm). Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust.

Tehnoloogia. Erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppe kaudu teadvustatakse tehnoloogia arengusuundumisi, seejuures arutletakse nt tehnoloogia kasutamisega kaasnevate võimaluste ja ohtude üle või tutvutakse eri valdkondade teadussaavutustega.

Kehaline kasvatus. Kehakultuuripädevus seostub võõrkeeltes tervisliku eluviisi ja kehalise aktiivsuse väärtustamisega. Võõrkeeleõppes (nii nagu kehalises kasvatuseski) tuleb sallivalt suhtuda kaaslastesse, järgida ausa mängu reegleid ning teha koostööd.

6. LÄBIVATE TEEMADE RAKENDAMISE VÕIMALUSI

Võõrkeelte õppe eesmärgid ja teemad toetavad erinevais kooliastmes õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine: „Õppimine ja töö“. Kujundatakse iseseisva õppimise oskus, mis on oluline alus elukestva õppe harjumuste ja hoiakute omandamisel. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mida on muu hulgas vaja tulevases tööelus. Võõrkeelt õppides omandatakse eneseanalüüsiks ja enda tutvustamiseks vajalikku sõnavara, et ennast võõrkeeles esitleda ja oma mõtteid arusaadavalt edasi anda. Õpe võimaldab vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt käivad õpilased ettevõtetes, tutvuvad ainevaldkonnaga seotud ametite, erialade ja edasiõppimisvõimalustega. Nii kujuneb oskus koostada õpinguile ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng: „Kodukoht Eesti“. Taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ning keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning, väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma vastuseid keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: „Mina ja teised“, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“, „Kodukoht Eesti“, „Vaba aeg“. Taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ja toetub oma tegevuses riigi kultuuritraditsioonidele ning arengusuundadele;
- 4) kultuuriline identiteet: „Kodukoht Eesti“, „Riigid ja nende kultuur“. Taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktika eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on salliv ja koostööaldis;

- 5) teabekeskond: „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“, „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“. Taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon: „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“, „Vaba aeg“. Taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus: „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“. Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes järgib tervislikku eluviisi, käitub turvaliselt ning aitab kaasa tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) väärtused ja kõlblus: „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Kodukoht Eestis“, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“, „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“. Taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

7. ÕPPETEGEVUSE KAVANDAMINE JA KORRALDAMINE

Õpet kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
- 3) võimaldatakse õppida üksi ning koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseiks ning iseseisvaks õppijaiks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) mitmekesistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvuti/ multimeediaklass, õpilasvahetus, õppereisid, kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega jne;
- 7) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid, projektõpe jne.
- 8) peetakse silmas õppekava alusväärtusi, üldpädevusi, õppeaine eesmärke ja õpitulemusi ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 9) jälgitakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 10) võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 11) arvestatakse õpilaste individuaalseid iseärasusi ning kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad sobiva pingutustasemega õppida;
- 12) kasutatakse tänapäevastel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 13) laiendatakse õpikeskkonda: arvutiklass, muuseum, näitus, raamatukogu;
- 14) kasutatakse mitmekesist õppemetoodikat, sh aktiivõpet: esitamine, rollimäng, loovtöö kirjutamine, arutelu, diskussioon, väitlus, õpimapi ja uurimistöo koostamine, projektõpe.

Õppesisu käsitlemise valiku teeb aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkonnapädevused ning ainepädevused oleksid saavutatud.

8. HINDAMISE ALUSED

Õpitulemuste hindamise eesmärgid on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, kujundada õpilase enesehinnangut, tekitada huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua seega alus elukestvatele võõrkeeleõppele. Hindamisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste, sh esituste, kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundega, osutades võimalustele neist üle saada.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi sisaldavate õpitulemuste kohta (nt huvi tundmine, väärtustamine, reeglite järgimine, teatmeallikate kasutamine) antakse tagasisidet. Tagasiside andmisel (sh keelelistele õpitulemustele) kasutatakse kõrvuti õpetaja hinnangutega õpilaste enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi.

Hindamise korraldus täpsustakse kooli õppekavas.

9.FÜÜSILINE ÕPPEKESKKOND

Kool korraldab õppe:

- 1) vajaduse korral rühmades;
- 2) klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

Kohtla-Järve Slaavi Põhikoolis õpivad õpilased eesti keeles kas keelekümblusklassides (varajane ja/või hiline keelekümblus) või tavaklassides, kus osa õppeaineid õpetatakse eesti keeles. Varase täieliku keelekümbluse programmis õpetatakse alguses kõiki õppeaineid täielikult eesti keeles. Vene keele kui emakeele õppega võib alustatakse esimese klassi esimesest poolaastast, kui lapsed on keelekümblusega alustanud juba lasteaias. Vene keele osatähtsus õppekeelena suureneb järk-järgult, kuni moodustab 6. klassis 44%. Kuuendal õppeaastal toimub 44% õppes eesti ja 44% vene keeles, 12% õppes aga kolmandas keeles. Hiliskeelekümbluse korral on 5. või 6. klass üleminekuaste, kus üksnes 33% õppes on eesti keeles. Järgmistes klassides suureneb eesti keeles õpitavate ainete osakaal 76%ni õppekavast, ülejäänud 24% õppes hõlmavad vene keel kui emakeel ja võõrkeel. 9. klassis moodustavad eesti keel ja eesti keeles õpitavad ained 60% õppekava mahust.

EESTI KEEL TEISE KEELENA

Õppe- ja kasvatusesmärgid

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toime tulla eestikeelses keskkonnas ning jätkata õpinguid eesti keeles;
- 2) omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada;
- 3) mõistab eesti kultuuri ning teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid;
- 4) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub eestikeelsetest kirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, raadio- ja teleaadetest ning trükimeediast;
- 5) oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, internetti), et leida vajalikku infot teisteski õppeainetes ja väljaspool õpet.

Õppeaine kirjeldus

Eesti keele arendamise strateegia põhjal seab õppekava eesmärgi liikuda põhikooli lõpuks B2-keeleoskustaseme saavutamise poole. Põhikooli lõpetaja hea õpitulemus eesti keeles teise keelena on B1.2 ja väga hea õpitulemus B2.1. Eesti keele kui teise keele õppimine põhikoolis on aluseks, et jätkata õpinguid eestikeelses gümnaasiumis. Eesti keel teise keelena on muukeelsetele õpilastele üldjuhul esimene kokkupuude emakeelest erineva keele ja kultuuriga. Seetõttu on üks õppe tähtsamaid ülesandeid äratada huvi eesti keele ja kultuuri vastu ning tekitada motivatsiooni järgmiste võõrkeelte õppeks. Eesti keele õppe kõrval aitab õpilase keeleoskust arendada lõimitud aine- ja keeleõpe.

Võõrkeele kui suhtlusvahendi omandamine on pikaajaline pingutust nõudev tegevus, mis eeldab õppija aktiivset osalust. Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõttest. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel.

Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Keeleteadmised (hääldus, grammatika, sõnavara) ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamiseni. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm). Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õpilase võime mõista ja luua tekste. Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu.

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust. Põhikoolis on teemade käsitlemisel lähtekohaks „Mina ja minu lähiümbrus”. Kõigis kooliastmes ning klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht võivad olla erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste kogemustest, huvidest ning vajadustest. Keeletunnis suheldakse peamiselt eesti keeles. Kooli õppekeeles võib vajaduse korral anda selgitusi. Õppes arendatakse õpioskusi, sealhulgas oskust seada endale õpieesmärke ja analüüsida oma õpitulemusi, kasutades nt Euroopa keelemappi või õpimappi.

Õpet kavandades lähtutakse didaktikaprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntuult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetselt abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest). Kõigis kooliastmes on oluline osa paaris- ja rühmatööl (rollimängud, dramatiseeringud, ajurünnak jne). Õpilasi suunatakse üha enam tegema eakohast iseseisvat tööd (nt lugema, infot hankima, projektides osalema).

Õpitut seostatakse keele kasutamisega väljaspool keeletundi. Selleks sobivad mitmesugused keelekeskkonnas toimuvad tegevused (nt õpilasvahetus, koolide ühistegevused, tunnikülalised, õppekäigud, info saamine erinevatest teabeallikatest). Keeleõpet rikastatakse keeleõppija isikliku kogemuse kaudu, mida õpilane saab jagada kaasõpilastega. Kõigis kooliastmes peab õppijat motiveerima ning kujundama temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õpilase edusamme. Tunnustatakse ka tulemusi saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse keeleõppe loomuliku osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.

Eesti keele kui teise keele õpitulemused, õppesisu, õppetegevus ja hindamine I kooliastmes

1.KLASS

105 tundi

Õppe-eesmärgid 1.klassis:

- Tunneb tähti ja oskab arusaadava hääldusega lugeda.
- Mõistab lugedes ja kuulates lihtsama teksti sisu.

- Oskab kirjutada kirjatähtedes ja teeb ära kirja.
- Oskab kasutada igapäevaseid õpitud väljendeid ja jutustab teemaga seotud teksti.

Õppesisu 1.klassis:

Aine õppimise osaoskused on:

- kuulamine- kuulamiseoskuse arendamine, lihtsama teksti ja õpetaja kõne mõistmine.
- rääkimine- igapäevaste äraõpitud väljendite kasutamine, teemaga seotud teksti jutustamine (3-4 lauset).
- Lugemine- kõikide tähtede tundmine, mõõduka tempoga lugemine, konteksti mõistmine.
- Kirjutamine- joonistähed, ära kirja, tähestik, esmane tutvumine keelereeglitega (täht, häälik, sõna, lause, lause algus, nime kirjutamine, lause lõpp).

Õpitulemused 1. klassis:

- Oskab kuulata lihtsamat teksti ja õpetaja kõnet.
- Kasutab igapäevaseid õpitud väljendeid ja oskab jutustada teemaga seotud teksti.
- Tunneb kõiki tähti, loeb mõõdukas tempos, mõistab konteksti.
- Oskab kirjutada joonistähki, teeb ära kirja, tunneb tähestikku, on tutvunud keelereeglitega.

Pädevused, lõiming.

- Suudab tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega (väärtuspädevus).
- Suudab järgida koolis ja klassis kehtivaid ühtseid reegleid ning suudab ennast teostada etteantud ülesannetes (sotsiaalne pädevus).
- Suudab mõista ja hinnata iseennast (enesemääratluspädevus).
- Suudab täiskasvanu juhendamisel organiseerida oma õpikeskkondaja kasutada õpioskusi erinevates kontekstides (õpipädevus).
- Suudab ennast asjakohaselt väljendada arvestades olukordi ja suhtluspartnereid (suhtluspädevus).
- Mõistab ja kasutab matemaatilisi sümboleid igapäeva elu- ja tegevusvaldkondades (matemaatikapädevus).
- Suhtub positiivselt õppimisse ja suudab näidata initsiatiivi (ettevõtlikkuspädevus).

Õppesisu (teemad), õppetegevus ja õpitulemused

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ja kirjeldamine.	Häälega lugemine, sõnale reageerimine, ära kirja ning mudeli järgi kirjutamine. Rääkimine pildi alusel, rollimängud, luuletuste õppimine, töö paaris.	Nimetab oma sugu, oskab tervitada, jätab hüvasti, oskab jutustada oma perest ja sõbrast.
KODU JA LÄHIÜMBRUS.	Häälega lugemine, teatud sõnale või fraasile reageerimine (esemele või pildile	Oskab öelda kus me elame (linnas, maal), teab loomade nimetusi. Oskab kirjutada tähtpäeva kaarti. Jutustab ilmast. Tutvub

Kodukoht, kodukoha loodus, kodused toimingud, perekondlikud sündmused.	osutamine), ära kiri ning mudeli järgi kirjutamine. Mängud.	mööbliesemete nimetustega. Oskab öelda, mis on toas, klassis. Oskab joonistatud pildi järgi nimetada kodus olevaid esemeid.
EESTI. Suuremad linnad, aastaring, rahvakalendri tähtpäevad.	Laulude ja luuletuste esitamine, häälega lugemine, sõnale ja fraasile reageerimine, ära kiri ja mudeli järgi kirjutamine. Paaristöö, joonistamine.	Teab rahvussümboolikat, tutvub kadri- ja mardipäeva kommetega, kuidas õnnitleda emasid emadepäeva puhul, teab Eesti pealinna. Teab nädalapäevi, oskab kasutada sõnu eile, täna, homme. Teab kuude nimetusi ja aastaaegu.
RIIGID JA NENDE KULTUUR. Naaberriigid, pealinnad, põhirahvused, keel.	Häälega lugemine, sõnale ja fraasile reageerimine, ära kiri ja mudeli järgi kirjutamine. Paaristöö, joonistamine.	Tutvub naaberriikidega, nende rahvuste, pealinna, keele ja rahaga.
IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ. Tervis, koolipäev, koolitee.	Dialogide, luuletuste ja laulude esitamine. Rühmatöö, rääkimine pildi jägi, mängud. Häälega lugemine, sõnale ja fraasile reageerimine, ära kiri ja mudeli järgi kirjutamine.	Nimetab inimese kehaosi, näitab neid. Tutvub sõnadega, mis on seotud tervisega, tervisliku toitumisega. Tutvub toiduainetega, teab, mis on tervilslik ja ebatervislik. Meeldib, ei meeldi. Tutvub liiklusvahenditega. Teab, kes on jalakäija ja jalgrattur, tutvub ohutu liiklemisega. Kirjeldab oma kooliteed. Tutvub õppeainete nimetustega, nimetab aineid, mis meeldivad/ei meeldi, mis on lemmiktund. Tutvub koolitarvete nimetustega.
VABA AEG. Lemmiktegevused.	Laulu-, sõna-, laua- ja liikumismängude mängimine. Dialogide, luuletuste ja laulude esitamine. Rühmatöö, rääkimine pildi jägi, mängud. Häälega lugemine, sõnale ja fraasile reageerimine, ära kiri ja mudeli järgi kirjutamine.	Nimetab mänguasju, oskab mängida keelemänge. Tutvub vabaaja tegevustega. Mis meeldib/ei meeldi.

2.KLASS

70 tundi

Õppe-eesmärgid 2.klassis:

- Loeb õpitud teksti suhteliselt õigesti, parandab ise oma lugemisvigu.
- Mõistab häälega või endamisi lugedes loetu sisu.
- Leiab tekstis vastused küsimustele.
- Kasutab kõnes terviklauseid.
- Oskab kasutada igapäevaseid õpitud väljendeid, jutustab teemaga teemaga seotud teksti.
- Kirjutab õigesti kirjatähtede tähekujusid.
- Teeb õpikust ja tahvlilt ära kirja.
- Kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti.

Õppesisu 2.klassis:

Aine õppimise osad on:

1. Kuulamine – kuulamisoskuse arendamine, teksti ja õpetaja kõne mõistmine ja kokkuvõtte tegemine.
2. Kõnelemine – igapäevaste äraõpitud väljendite kasutamine, teemaga seotud teksti jutustamine (5-7 lauset, terviklausetega väljendumine).
3. Lugemine – tuttava teksti lususlugemine, võõra teksti mõõduka tempoga lugemine, konteksti mõistmine ja küsimustele vastamine teksti järgi, luuletuse ilmekas lugemine.
4. Kirjutamine – kirjatähed, ära kiri, tähestik, keelereeglite õppimine ja kasutamine.

Õpitulemused 2.klassis:

Saab aru tekstist ja mõistab õpetaja kõnet. Oskab kasutada äraõpitud väljendeid. Oskab end väljendada terviklausetega. Loeb lususalt tuttavat teksti.

Oskab vastata küsimustele teksti järgi. Loeb ilmekalt luuletust. Oskab kasutada keelereegleid.

Pädevused 2.klassis:

1. Väärtuspädevus – suudab tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega.
2. Sotsiaalne pädevus – suudab järgida koolis ja klassis kehtivaid, ühtseid reegleid ning suudab ennast teostada etteantud ülesannetes.
3. Enesemääratluspädevus – suudab mõista ja hinnata iseennast.
4. Õpipädevus – suudab täiskasvanu juhendamisel organiseerida oma õpikeskkonda ja kasutada õpioskusi erinevates kontekstides.
5. Suhtluspädevus – suudab ennast ajakohaselt väljendada.
6. Ettevõtlikkuspädevus – suhtub positiivselt õppimisse ja suudab näidata initsiatiivi.

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED. Enese ja kaaslaste tutvustamine ja kirjeldamine.	Paaris ja rühmatöö, küsimustele vastamine, dialoogid, kirjutamis ja lugemisülesanded, tabeli täitmine.	Oskab jutustada oma perest, kirjeldada pereliikmete välimust, tervitada, hüvasti jätta, kirjeldada sõbra välimust, kirjeldada riideid.
KODU JA LÄHIÜMBRUS. Kodukoha loodus, kodused toimingud, perekondlikud sündmused.	Paaris ja rühmatöö, küsimustele vastamine, dialoogid, kirjutamis ja lugemisülesanded, tabeli täitmine, rollimängud.	Oskab öelda, kus me elame. Teab koduloomade ja metsloomade nimetusi. Teab puu- ja juurviljade nimetusi ainsuses ja mitmuses. Oskab jutustada ilmast. Teab puude ja mööbli nimetusi.
EESTI. Suuremad linnad. Aastaring. Rahvakalendri tähtpäevad.	Paaris ja rühmatöö, küsimustele vastamine, dialoogid, kirjutamis ja lugemisülesanded, tabeli täitmine. Etteütlused, ümberjutustus, mudelkirjutamine, kaardi täitmine.	Teab rahvussümbolikat, teab kadri- ja mardipäeva kombeid, oskab õnnitleda tähtpäeva puhul. Teab nädalapäevi, kuude nimetusi ja aastaegade nimetusi.
RIIGID JA NENDE KULTUUR. Naaberriigid, pealinnad, põhirahvused ja keel.	Paaris ja rühmatöö, küsimustele vastamine, dialoogid, kirjutamis ja lugemisülesanded, tabeli täitmine. Rollimängud, mõistekaardi koostamine.	On suuteline nimetada naaberriike, nende keeli ja rahvusi.
IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ. Tervis, koolipäev, koolitee.	Paaris ja rühmatöö, küsimustele vastamine, dialoogid, kirjutamis ja lugemisülesanded, tabeli täitmine. Mängud.	Oskab öelda kellaega (veerand, pool, kolmveerand, täistund). Teab mida teha, et olla terve. Nimetab inimese kehaosi, on kursis mis on tervislik toitumine. Teab liiklusvahendite nimetusi ja lihtsamaid liiklusreegleid. Jutustab oma kooliteest. Teab õppeainete ja õppevahendite nimetusi. Oskab öelda kus ja mitmendas klassis õpib.
VABA AEG. Lemmiktegevus. Mängude käsklused ja juhendid.	Paaris ja rühmatöö, küsimustele vastamine, dialoogid, kirjutamis ja lugemisülesanded, tabeli täitmine. Lühiettekanded.	Teab mänguasjade nimetusi, oskab mängida keelemänge, teab vaba aja tegevusi, oskab öelda mida teeb erinevatel aastaegadel.

3. KLASS
70 tundi

3. klassi lõpetaja:

- 1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest j a lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma, vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;
- 5) suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;
- 6) kasutab esmaseid õpioskusi võõrkeele õppimiseks;
- 7) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.

Õppesisu (teemad), õppeteema õpitulemused, õppetegevus

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.	Paaris- ja rühmatöö, kirjutamis- ja lugemisülesanded, lühietekanded, Küsimustele vastamine, tabeli täitmine, dialoogid	Oskab jutustada oma pereliikmete perest:nimed, kes on peres, oskab kirjeldada välimust, iseloomujooni. Oskab tervitada, jätta hüvasti. Oskab kirjeldada sõbra välimust, iseloomujooni. Oskab öelda, mida teevad koos. Oskab kirjutada kirja sõbrale plaani järgi.
KODU JA LÄHIÜMBRUS. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.	Individuaal-ja rühmatöö, projektitööd, rollimängud, dialoogid, tabeli täitmine, kirjutamisülesanded, tekstide iseseisev lugemine, küsimustele vastamine, joonise täiendamine	Teab lindude ja loomade nimetusi. Oskab eristada lilli, köögivilju, puid, loomi. Oskab jutustada, missugune ilm on sügisel, talvel, kevadel ja suvel. Teab, mis puud kasvavad metsas. Oskab kirjutada tähtpäevakaarti. Oskab kirjeldada tuba, öelda mitmendal korrusel elab. Oskab joonistatud pildi järgi nimetada kodus olevaid esemeid.
KODUKOHT EESTI. Eesti ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused.	Kaardi täitmine, mõistekaardi joonistamine, lühietekanded, kirjutamis- ja lugemisülesanded, küsimustele vastamine, etteütlused, ümberjutustus, mudelkirjutamine, tabeli täitmine, projektitööd.	Nimetab Eesti linnu. Kirjeldab oma kodukoha õpitud sõnavara piires. Teab Eesti rahvussümboolikat. Oskab nimetada riiklikke tähtpäevi. On suuteline ilmast rääkima.

<p>IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ. Tervis; koolipäev, koolitee.</p>	<p>Paaris- ja rühmatöö, mõistekaardi koostamine, lühiettekanded, küsimustele vastamine, kirjutamis- ja lugemisülesanded, rollimängud, dialoogid.</p>	<p>Teab, kus ja kuidas võib õppida. Teab kellaajaga. Teab oma päeva- ja nädalaplaane. Õpib planeerima oma aega. Räägib tunniplaani järgi õppeainetest, sh mis neist meeldivad/ei meeldi, mis on lemmiktund. Nimetab õpilase õppevahendeid, oskab öelda mis koolis ja mitmendas klassis ta õpib.</p>
<p>VABA AEG. Kooliväline tegevus; huvid; aastaajad ja puhkus; sportlikud tegevused</p>	<p>Paaris- ja rühmatöö, lühiettekanded, dialoogid, projektitööd, küsimustele vastamine, tabeli täitmine, kirjutamis- ja lugemisülesanded.</p>	<p>Jutustab oma lemmiktegevustest, huvidest ning huviringidest õpitud plaani järgi. Nimetab aastaegade nimetusi ning mida sel aastaajal saab teha. Teatab, kus ta tahab suvel puhata ja miks.</p>

Hindamine

I kooliastmes hinnatakse põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust. Hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid, hinnates põhiliselt positiivset õpitulemust. Rõhk on sisulisel tagasisidel, mis toob esile õpilase tugevad küljed ja edusammud.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppe vältel toob ta koostöös õpetajaga esile:

- 1) oskused ja teadmised, mis ta on enda arvates hästi omandanud;
- 2) oskused või teadmised, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.

I kooliastmes võib enesehinnanguid anda emakeeles, kuid õppe edenedes julgustab õpetaja õpilast kasutama ka eesti keelt.

Eesti keele kui teise keele õpitulemused, õppesisu, õppetegevus ja hindamine II kooliastmes

4. KLASS

140 tundi

4. klassi lõpetaja:

- 1) Jutustab endast ja oma perekonnaliikmetest.
- 2) Jutustab oma kohustustest ning tööst kodus.
- 3) Kirjeldab oma kodukoha õpitud sõnavara piires.
- 4) Teab turvalise liiklemise reegleid. Oskab küsida ning juhatada teed.
- 5) Oskab nimetada aastaegade nimetusi ning mida sel aastaajal saab teha.. Teatab, kus ta tahab suvel puhata ja miks.
- 6) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õp ioskusi .
- 7) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;

Õppesisu (teemad), õppeteema õpitulemused, õppetegevus

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED. Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega	Paaris- ja rühmatöö, kirjutamis- ja lugemisülesanded, lühiettekanded, Küsimustele vastamine, tabeli täitmine, dialoogid.	Jutustab endast ja oma perekonnaliikmete st. Oskab nimetada perekonnaliikmete sünnipäevi. Räägib, kellena töötavad ja millega tegelevad vanemad.
KODU JA LÄHIÜMBRUS. Kodu kirjeldamine; avalikud kohad (kauplus, kohvik); lemmikloomad; töövahendid ja kohustused kodus; sündmused peres.	Individuaal- ja rühmatöö, projektitööd, rollimängud, dialoogid, tabeli täitmine, kirjutamisülesanded, tekstide iseseisev lugemine, küsimustele vastamine, joonise täiendamine	Nimetab mööbliesemeid ning kirjeldab oma kodu. Jutustab oma kohustustest ning tööst kodus. Oskab nimetada kooliasju ning räägib, kuidas ta neid kasu-tab. Vestleb pere traditsioonidest ja pidupäevadest. Nimetab loomaaia loomi ja linde ning oskab oma lemmikloomast jutustada. Oskab koostada kõnet kohvikus ja poes.
KODUKOHT EESTI. Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused.	Kaardi täitmine, mõistekaardi joonistamine, lühiettekanded, kirjutamis- ja lugemisülesanded, küsimustele vastamine, etteütused, ümberjutustus, mudelkirjutamine, tabeli täitmine, projektitööd	Nimetab Eesti linnu. Kirjeldab oma kodukoha õpitud sõnavara piires. Teab Eesti rahvussümboolikat. Oskab nimetada riiklikke tähtpäevi. Räägib ilmast.
IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ.	Paaris- ja rühmatöö, mõistekaardi koostamine, lühiettekanded, küsimustele	Teab turvalise liiklemise reegleid. On võimeline küsima ning juhatama teed. Teab transpordivahendite nimetusi.

Turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; päeva planeerimine; ametid ja töökohad.	vastamine, kirjutamis- ja lugemis-ülesanded, rollimängud, dialoogid.	Oskab ametite ja töökohtade nimetusi. Jutustab oma tunniplaani ning päeva tegevustest.
VABA AEG. Kooliväliline tegevus; huvid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus.	Paaris- ja rühmatöö, lühiettekanded, dialoogid, projektitööd, küsimustele vastamine, tabeli täitmine, kirjutamis- ja lugemisülesanded. Jutustab oma lemmik-tegevustest, huvidest ning huviringidest.	Oskab oma lemmikraamatust jutustada. Nimetab mõnd Eesti kirjanikku. Koostab lühiettekannet oma lemmikraamatust. Esitab küsimusi ja vastab nendele teema piires. Oskab nimetada aastaegade nimetusi ning mida sel aastaajal saab teha. Teatab, kus ta tahab suvel puhata ja miks.

5.KLASS

140 tundi

5.klassi lõpetaja:

- valdab 5.klassis omandatud sõnavara, kusjuures muutuvaid sõnu koos põhiliste tüvevariantidega;
- oskab korrigeerida oma hääldust;
- loeb õpitud tekste selgelt, veatult, õige hääldusega;
- saab õpitud temaatika piires aru lihtsatest tekstidest;
- suhtleb igapäevastes suhtlusolukordades tuttavatel teemadel (dialoogilise kõne maht kahe suhtleja peale 4-6 repliiki) ning kasutab sobivaid õpitud keelendeid;
- oskab alustada ja lõpetada vestlust tuttavatel teemadel;
- mõistab olulist õpitud temaatika piires;
- oskab jutustada kuulatust ja nähtust;
- kirjeldab sündmusi, asju ja nähtusi;
- kirjutab lühikesi tekste (sõnum, kaart, isiklik kiri jt) etteantud teemal või pildi järgi (kirjandi pikkus on 30-50 sõna);
- kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatuid, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- seab endale õpieesmärgid ning koostöös kaaslase ja õpetajaga oskab hinnata oma tööd.

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED Suhtlemine pereliikmetega (enese ja pereliikmete tutvustamine ja kirjeldamine). Suhtlemine kaaslastega (klassikaaslaste ja sõprade kirjeldamine ja tutvustamine) Käitumisnormid (viisakusväljendid – tervitamine, vabandused, tänamine, vastamine, pöördumine, palve)	Paaristööd. Vestlus antud teemal Monoloog (sõprade, pereliikmete kirjeldus) Kirjalikud loovtööd (isiklikud kirjad, sõnumid) Iseseisev lugemine. Eakohaste tekstide kuulamine.	Mõistab kuuldu põhjal lühikesi jutustusi ja lihtsaid vestlusi õpitud teemadel, mõnikord vajab kordamist ja selget hääldamist. Loeb lühikesi tavatekste (dialooge, kohandatud tekste, isklikke kirju, kuulutusi), mis sisaldavad õpitud sõnavara, leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Kirjeldab oma pereliikmeid ja kaaslast, kasutades õpitud sõnavara ja grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Teab, kuidas alustada ja lõpetada vestlust, oskab tänada ja vabandust paluda. Koostab õpitud sõnavara piires inimeste kirjeldusi. Koostab lühisõnumeid. Kasutab sidesõnu <i>ja, ning, aga</i> jt. Koostab lühikesi teksti näidise järgi, kasutab kooli- või õpiku sõnastikku abivahendina. Kasutab õigesti mõningaid lihtsaid grammatilisi vorme, kuid võib vigu teha põhivaras.
KODU JA LÄHIÜMBRUS Elu linnas ja maal Oma kodu kirjeldamine (ruumid, sisustus) Kohustused kodus ja töövahendid	Piltide kirjeldus Paaristööd (vestlused) Loovtööd (referaat, kiri, kutsed jne) Lugemisülesanded	Mõistab lühikeste jutustuste sisu ja lihtsaid vestlusi õpitud teemadel. Loeb lühikesi tavatekste õpitud teemadel (postkaarte, kutseid, isklikke kirju) ja saab aru neis sisalduvast infost. Kasutab sõnastikku teksti arusaamiseks. Kirjeldab oma kodu ja lähiümbrust, lemmiklooma, igapäevaseid toiminguid, kasutades

<p>Rõõmsad sündmused peres (sünnipäevad, jõulupeod jt) Lemmikloomad (kirjeldus, looma eest hoolitsemine)</p>	<p>Eakohaste tekstide lugemine (kuulutused, ankeedid) Kuulamisülesanded Eakohaste tekstide kuulamine (laulud, dialoogid)</p>	<p>õpitud sõnavara ja lausemalle. Koostab õpitud sõnavara piires kodu, selle ümbruse ja lemmiklooma kirjeldust. Kirjutab sünnipäevakutset, postkaarti. Kirjutab lühikesi kirju loomast, oma kodust, igapäevatoimingutest näidise järgi, kasutades sõnastikku abivahendina.</p>
<p>KODUKOHT EESTI Ilm erinevatel aastaegadel Paikkonna loodus (linnud, loomad, puud) Rahvakalendri tähtpäevad Riigipühad Rahvussümboolika</p>	<p>Ilmateadete kuulamine. Piltide kirjeldus. Eakohaste tekstide lugemine. Lugemisülesannete täitmine. Loovtööd (referaadid, kiri, kutsed, postkaardid). Suulised ettekanded. Teatmeteostest info pärimine. Luuletused.</p>	<p>Mõistab lühikeste jutustuste sisu õpitud teemadel. Loeb lühikesi tavatekste õpitud teemadel (ilmaprognoosid, rahvakalendri-tähtpäevade kombes) ja saab aru neis sisalduvast infost. Kasutab sõnastikku teksti arusaamiseks. Kirjeldab loodust ja loodusnähtusi erinevatel aastaegadel; teab ja nimetab Eesti rahvussümboolikat. Koostab lühikesi tekste näidise järgi erinevatest aastaegadest, mõningatest rahvakalendri-tähtpäevadest, kasutab sõnastikku ja teatmeteoseid.</p>
<p>IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ Turvaline liiklemine (liiklusmärgid, liiklus, õnnetusjuhtumid) Kooli kirjeldus (maakooli ja linnakooli eelised ja miinused) Õppimine (koolipäev, õppimise edu ja ebaedu põhjused, õppeainete eelistused) Päeva planeerimine Tervislikud eluviisid; polikliinik: info küsimine, suhtlemine arstiga Ametid ja tökohad (elukutsete nimetused ja sellega seotud tegevused)</p>	<p>Piltide kirjeldus. Paaristööd (rollimängud). Arutlus. Vestlus etteantud teemal. Oma arvamuste väljendamine ja põhjendamine Lugemis- ja kirjutamisülesanded Kohandatud tekstide lugemine ja kuulamine. Kuulamisülesannete täitmine (nt. kuuldu põhjal kokkuvõtete tegemine)</p>	<p>Mõistab kuuldu põhjal lühikesi dialooge ja lihtsate tekstide sisu õpitud teemadel, vajab kordamist. Loeb kohandatud lihtsaid tekste õpitud teemadel ja saab aru teksti sisust, kasutab sõnastikke. Oskab alustada vestlust arsti juures, oskab küsida ja vastata küsimustele õpitud teemade piires. Räägib oma koolipäevast, räägib, mis teeb õppimise meeldivaks ja ebameeldivaks, kirjeldab lemmikaineid. Kirjeldab oma kooli ja võrdleb maa- ning linnakooli. Teab, mis on ohutu liiklemise reeglid ja nimetab ise neid, kirjeldab liikluõnnetust ja räägib, kuidas seda vältida. Nimetab elukutseid. Koostab õpitud sõnavara piires lühiteksti oma koolist, oma päevast, kasutab õpitud grammatilisi tarindeid.</p>
<p>VABA AEG Aastaajad ja puhkus (vaba aja veetmine ja puhkamine suvel, talvel, sügisel, aastaegade kirjeldus, tegevused erinevatel aastaegadel) Laagrid (suvised laagrid, töölaagrid, keelelaagrid) Kooliväline tegevus (huviringid, ekskursioonid) Lugemiseelistused (raamatute kirjeldus, raamatukogud, lemmikraamatud) Huvid ja huvialad (kollektioneerimine)</p>	<p>Paaristööd. Rühmatööd. Arutlus. Vestlus. Lugemisülesannete täitmine. Eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine (kuulutused, teated jt). Kirjutamisülesannete täitmine. Loovtööd (kiri, kutsed). Ümberjutustused. Mõistekaardid. Tabelite täitmine.</p>	<p>Mõistab kuuldu põhjal lühikesi dialooge ja lihtsate tekstide sisu õpitud teemadel. Loeb lihtsaid tekste õpitud teemadel ja saab aru loetu mõttest, kasutab koolisõnastikke selle arusaamiseks. Kirjeldab erinevaid aastaage ja tegevusi suvel, talvel, kevadel ja sügisel. Räägib oma huvidest ja lugemiseelistustest. Suudab alustada ja lõpetada vestlust õpitud teemadel, kasutab õpitud sõnavara ja grammatilisi konstruktsioone. Kirjutab lühikesi jutustusi õpitud sõnavara piires. Koostab lihtsaid isklikke kirju, kasutades sidesõnu ja rakendab õpitud grammatilisi tarindeid.</p>

6. KLASS

140 tundi

6. klassi lõpetaja:

- 1) suhtleb eesti keelt emakeelena kõnelejatega igapäevastes suhtlusolukordades ning kasutab sobivaid õpitud keelendeid;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lihtsatest tekstidest;
- 3) mõistab olulist õpitud temaatika piires;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) teadvustab Eesti ja teiste maade kultuuride erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 6) kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatuid, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 8) töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 9) seab endale õpieesmärgid ning koostöös kaaslaste ja õpetajaga oskab hinnata oma saavutusi.

Õppesisu (teemad), õppeteema õpitulemused, õppetegevus

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED Mina ja eakaaslased. Uus õpilane. Sõprus ja sõbrad. Minu eeskujud (käitumine, iseloomujooned, välimus, huvid)	Kirja kirjutamine, praktilised ülesanded, vestlus, lugemine ja sellele järgnev tegevus. Arutelu antud teemal. Arutelu, oma puhkusest jutustamine, matkamisviiside nimetamine, piltide kirjeldamine, rühmatöö ja info otsimine.	Õpilane oskab ennast iseloomustada ja kirjeldada oma välimust, avaldab oma arvamust kaasõpilase kohta; annab hinnangut inimeste käitumisele ja tegudele; analüüsib inimeste käitumist; põhjendab oma seisukohta. Räägib sõpruse tähtsusest.
KODU JA LÄHIÜMBRUS Linn ja maja, kus ma elan. Haljasala ja muru ning selle hooldamine. Matk ja reis.	Presentatsioon ja esitlus, rühmatöö, reisijutu kirjutamine. Lugemine ja sellele järgnev tegevus. Pildi kirjeldus. Kodulinna võrdlemine teiste linnadega. Osalistega teksti lugemine, vestlus teatritest. Dialogi koostamine ja esitamine	Oskab kirjeldada oma kodu ja lähiümbrust. Kirjeldab kohti Eestis, kus on ise käinud. Matkamisviisid. Omab oskust kirjeldada mõningasi vaatamisväärsusi ja looduslikke kohti, kus on ise käinud. Tutvub mõnede eesti ja vene muinasjuttude ja teatriga. Teab muinasjuttudes kasutatavaid tüüpilisi väljendeid, millega lõpeb ja algab muinasjutt. Omab ettekujutust kolmest Eesti suuremast kutselisest teatrist ja oma kodukohale kõige lähemal olevast teatrist. Teab vähemalt kümnet elektriga töötavat kodumasinat.
KODUKOHT EESTI Ilmakaared, maakonnad, linnad. Sõidan kuhu? kellega? millega? Puhkus ja tegevused (mängud).	Kaardilt näitamine (ilmakaart silmas pidades) Oma puhkuse kirjeldus ja muljete avaldamine. Teksti lõikudele õige järjestuse	Õpilane oskab jutustada oma puhkusest. Oskab määratleda asukohti ilmakaarest lähtuvalt (eriti oma kodukohas ja lähiümbruses). Nimetab ja kirjeldab tegevusi, väljendab oma arvamust ja põhjendab seda. Oskab sõidusuunda juhatada ja kuidas sinna sõita.

	leidmine. Oma arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Kirjalik eneseväljendus (sh isikliku päeviku pidamine)	
RIIGID JA NENDE KULTUUR Lähimad naaberriigid, piirid (maismaa, veepiir) asukoht Eesti suhtes, keeled ja rahvussümbolid (taim, loom, lind, lipp)	Lugemis-, kirjutamisülesanded, tabeli täitmine, lühiettekanded, küsimustele vastamine, kaardi järgi jutustamine, arvamuse küsimine, dialoogid	Omab infot lähiümbruse riikide kohta ja teab mõnd fakti. Teab, mis on vee- ja maismaapiir. Oskab koostada lühiettekannet looma või taime kohta, esitada "autoritoolil" oma referaat või ettekanne. Oskab anda hinnangut oma töö ja teiste töö kohta, leida mida uut said teada teise õpilase tööst.
IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ. Õpilase õigused ja kohustused. Rõõm ja mure koolielus. Tervislik eluviis (õige toitumine ja koolitoit). Lauakombed. Kauplused ja ostud. Loodushoid (prügi). Elukutsed.	Arutus, vestlus etteantud teemal, piltide kirjeldus (suuline ja kirjalik). Kuulamisülesanded. Paaris- ja rühmatööd.	Mõistab kuuldu põhjal lühikesi dialooge ja lihtsate tekstide sisu õpitud teemadel, vajab kordamist. Loeb kohandatud lihtsaid tekste õpitud teemadel ja saab aru teksti sisust, kasutab sõnastikke. On suuteline alustama vestlust, küsima ja vastama küsimustele õpitud teemade piires. Räägib oma koolipäevast, räägib, mis teeb õppimise meeldivaks ja ebameeldivaks, kirjeldab lemmikaineid. Oskab välja tuua probleeme, mis on seotud prügiga elukeskkonnas. Nimetab elukutseid, räägib vanemate tööst (kellena ja kus töötavad), väljendab arvamust oma valikutest, kelleks tahaks saada.
VABA AEG. Sport, füüsiline ja vaimne koormus. Klassi- ja kooliüritused (klassiõhtud, spordipäev). Muusika valik ja eelistused. Kontserdid ja laulupidu. Huviringid.	Eakohaste tekstide lugemine, ümberjutustamine ja lugemisjärgsete ülesannete täitmine. Kutse ja kuulutuse koostamine. Kirja kirjutamine. Mõistekaardid.	Oskab nimetada spordialasid ja võistlusi (olümpiamängud, koolivõistlused jne). On võimeline üritusi kirjeldama ja vestluse käigus küsimusi esitama ning vastama. Tuleb toime kutse ja kuulutuse kirjutamisega. Teab mõnd tuntud eesti sportlast ja tema saavutusi. Tutvustab kaasõpilastele oma lemmikmuusika žanri, kutsus kaasõpilast kontserdile ja põhjendab oma valikuid. Oskab mõnd eestikeelset laulu esitada. Teab paar olulist fakti laulupeo kohta. Kirjutab kirja. Jutustab oma harrastustest ja hobidest.

Hindamine

II kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Sõnalises hinnangus rõhutatakse eelkõige seda, mida õpilane on hästi teinud. Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, on soovitatav II kooliastmes teha mitte rohkem kui neli õppeaastas. Õpilane õpib koostöös kaaslaste ja õpetajaga seadma endale õpieesmärgid ning andma hinnangut oma teadmistele ja oskustele. Õpilane annab õpetaja juhendamisel hinnangu õppele ning oma tööle eesti keeles, isegi kui eneseväljendusoskus on piiratud.

Eesti keele kui teise keele õpitulemused, õppesisu, õppetegevus ja hindamine III kooliastmes

7. klassi lõpetaja õpitulemused:

Suuline tekstiloome (rääkimine)

- Oskab esitada võrdlemisi ladusaid, kuid üldsõnalisis ja mõningate keelevigadega kirjeldusi oma huvivaldkonna teemade piires, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina;
- oskab kirjeldada unistusi soove ja püüdlusi; oskab kirjeldada tegelikke või kujuteldavaid sündmusi; oskab vahendada raamatu või filmi sisu ja kirjeldada oma muljeid;
- oskab selgitada ja põhjendada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid;
- oskab edastada lühikesi ettevalmistatud teateid koolikeskkonnas, kõne on vaba võõrast aktsendist ja intonatsioonist hoolimata mõistetav;
- oskab esineda ettevalmistatud tuttavatel teemal selgelt ja arusaadavalt väljendudes ja seejuures asja tuuma välja tuua;
- oskab kirjutada tuttavatel teemal lihtsamaid seotud tekste, kirjeldab tundeid ja kogemusi;
- oskab kirjutada lühikesi standardvormis ettekandeid, kus esitab tava faktiteavet, sõnumit;
- oskab küsida abi, et vigu ennetada ja mingit sõna täpsustada;
- suudab jälgida üldjoontes lühikest ja lihtsat juttu tuttavatel teemal;
- mõistab raadiouudistest ja lehes kirjutatust olulisemat.

Lugemistegevus ja vastuvõtustrateegiad (lugemine)

- Loeb lihtsat faktiteavet, kui teema kuulub tema huvivaldkonda, kasutades vajadusel sõnaraamatut;
- mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid kirju määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust, kuid vajab selleks välist abi;
- oskab leida ning mõista ajakohast teavet igapäevatekstidest (kirjad, brošüürid ja lühemad dokumendid);
- leiab lihtsas leheloo olulisema, kui teema on tuttav;
- mõistab seadmete selgeid ja lihtsaid kasutusjuhendeid;
- oskab konteksti põhjal tuletada juhuslike tundmatute sõnade tähendust ja järeldada lausete mõtet, kui arutluse teema on tuttav.

Audiovisuaalne tegevus

- Suudab jälgida filmi või muud telesaadet, kus pilt ja tegevuse süžeed kannavad ning jutt on selge ja keel lihtne;
- suudab haarata tuttavatel teemal telesaate põhisisu, kui jutt on suhteliselt aeglane ja selge.

Suuline suhtlus

- Tuleb lihtsat keelt kasutades toime enamikus reisiolukordades; on võimeline ettevalmistuseta astuma vestlusse, kui kõneteema on tuttav; oskab avaldada arvamust; anda ja küsida infot igapäevaelu või isiklike asjade kohta (nt perekond, harrastused, kool, reisimine; päevasünd-mused);
- suudab igapäevases vestluses jälgida selge hääldusega pöördumist, kuigi on vahel sunnitud paluma teatud sõnu ja fraase korrata ning sõnastada teiste sõnadega;
- oskab väljendada üllatust, rõõmu, kurbust, huvi ja ükskõiksust; oskab sellistele emotsioonidele reageerida; suudab osaleda vestluses, mõttevahetuses, kuid aeg-ajalt võib jääda arusaamatuks, mida ta öelda tahab;
- saab üldjoontes aru sõprade ringis toimuva vaba mõttevahetuse põhjustest, kui kasutatakse ühiskeelt ja hääldus on selge; oskab esitada oma vaatenurka või arvamust ja küsida teiste omi, kui kõneaine talle huvi pakub; oskab end mõistetavaks teha, kui avaldab arvamust ja küsida teiste omi, kui kõneaine talle huvi pakub; oskab küsida (nt kuhu minna, mida teha, kuidas korraldada väljasõitu vms); oskab viisakalt väljendada veendumusi, arvamusi, nõustumist või keelsumist.

7. KLASS
140 tundi

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
<p>MINA JA TEISED Võimed; inimestevahelised suhted; virtuaalne suhtlemine; e- kiri; iseloomujoonte valik (hea, halb) ja fraseologismid ning suhtlus. Nimetav, omastav ja osastav kääne. Lihtminevik.</p>	<p>Ajurünnak ja mõistekaardi koostamine. Paaris- ja rühmatööd, kirjutamis- ja lugemisülesanded, lühiettekanded, teksti põhjal küsimuste esitamine ja küsimustele vastamine, tabeli täitmine teksti andmete põhjal, dialoogid, kuulamisülesanded. Sõnavara laiendamine ja kinnistamine. Kuulamisülesanded.</p>	<p>Oskab suuliselt enda ja teiste oskusi, huvialasid ning iseloomujooni kirjeldada ja võrrelda. Õpib ära vähemalt 7 positiivset ja 7 negatiivset iseloomujoont, teab mõningaid fraseologisme. Annab kirjalikult hinnangu ja kirjutab inimestevahelistest suhetest. Diskuteerib teemal head ja halvad suhted ja põhjused. Kirjutab lühikirja oma virtuaalsest suhtlusest ja selle headest ning halvadest külgedest. Kirjutab küllakutse, hiljem tänab kutse eest. Proovib kuulamisülesannet mõista. On pädev kasutama kolme käänat harjutuses ja tekstiloomes.</p>
<p>KODU JA LÄHIÜMBRUS. Kodu ja lähiümbruse korrashoid, käitumine koduümbruses ja looduses, keskkonnasäästlikkus, turvalisus, peretraditsioonid, muistendid kodukohast, linna- ja maaelu võrdlus (koduloomad ja lemmikloomad). Sisseütlev, seesütlev ja seestütlev kääne. Käskiv kõneviis. Kirjavahemärgid. Murdma ja andma tüüpi tegusõnad erinevates tegusõna vormides.</p>	<p>Individuaalne ja rühmatöö tekstiga vajamineva info leidmiseks ja iseseisvate tööskuste kujundamine, projektitöö kodukoha tundma-õppimiseks; rollimängud, dialoogid, tabeli täitmine saadud info põhjal. Kirjutamisülesanded, tekstide iseseisev lugemine, küsimustele vastamine, loovtöö teksti täiendamine sobiva infoga. Analüüsib, võrdleb ja kõrvutab linna ja maaelu. Mõistekaart. Kuulamisülesanded.</p>	<p>Nimetab ja kirjeldab igapäevaseid töid ja toimetusi kodus. On suuteline kirjeldama oma koduümbrust ja mis seal paikneb ja kes mille eest hoolitseb (koristaja, kojamees). Oskab nimetada viis tegevust ja põhjust, mida looduses viibides ei tohi teha. Oskab rääkida ühest kodukohaga seotud muistendist. Oskab nimetada vähemalt kolme linna ja maaelu plussi ja miinust. Tuleb toime kuulamisülesande mõistmisega. Oskab enam-vähem õigesti õpitavat grammatikat harjutustes kasutada.</p>

<p>KODUKOHT EESTI. Looduskaitse, looduskaitseala. Ilm ja loodusnähtused (üleujutus, torm, tuisk). Alaleütlev, alalütlev ja alaltütlev kääne. Saav kääne. Tingiv kõneviis. Tegusõnast nimisõna moodustamine.</p>	<p>Mõistekaardi koostamine. Lühiettekanded interneti info põhjal linnadest rühmatööna ja esitlused. Lugemis- ja kirjutamisülesanded ilma ja ilmavaatluste ja teavitamise kohta. Etteütlusena ühe loodus-nähtuse kirjeldamine, ümberjutustus, mudelkirjutamine, tabeli täitmine saadud info põhjal.</p>	<p>Oskab ja näidata kaardil olulisemaid linnu ning tutvustab kaaslastele. Osaleb rühmatöös linnade tutvustamisel. Teab põhilist sõnavara, et ilma kirjeldada ja ilma kohta lühiteadet kirjalikult koostada. Kirjutab ümberjutustuse lühiloost, kus on jutt ilmast ja loodusest. Oskab loetu põhjal saadud infot kasutades tabeli koostada. Jutustab eelmise päeva ilmast. Oskab tuua vähemalt kuus näidet looduskaitsealade kohta ja nimetada vaatamisväärsusi. Saab hakkama kuulamisülesannete täitmisega. Oskab enam-vähem õigesti õpitavat grammatikat harjutustes ja tekstiloomes kasutada.</p>
<p>RIIGID JA NENDE KULTUUR Maailmast tuntud ehitised ja kuulsad inimesed. Vahetusõpilane. Uute sõnade moodustamine: kokku- ja lahkukirjutamise teel. Rajav, olev, kaasa- ja ilmaütlev kääne</p>	<p>Teabetekstide lugemine ja lugemiseelsete ja -järgsete ülesannete täitmine. Häälega lugemine ja teksti lõikude pealkirjastamine, mis on seotud erinevate maailmajagude ja riikidega. Paaristöös hinnangu andmine. Teksti lõikude kokkusobitamine. Kuulamisülesanded.</p>	<p>On suuteline ka sisu poolest raskemat teksti häälega lugema ning täidab lugemiseelseid ja –järgseid ülesandeid. Saab hakkama teksti lõikudeks jagamise ja sobiva pealkirja leidmisega. Oskab paaristöö käigus oma kaaslasele küsimusi esitada ja nendele vastata. Oskab väljendada nõustumist ja mittenõustumist. Saab kuulamisülesannetega hakkama. Oskab enam-vähem õigesti õpitavat grammatikat harjutustes ja tekstiloomes kasutada.</p>
<p>IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ Erinevad kodused toimetused ja kohustused. Remont. Tervislik eluviis ja arsti teenus; raha õige kasutamine; hädaolukorrad; õppimine ja edasijõudmine õppetöös; meedia ja reklaam. Õpik ja raamat koolis.</p>	<p>Paaris- ja rühmatööd. Projektitöö tervise teemal. Mõistekaardi koostamine. Esma- ja arstiabi teenus. Lühiettekanded loetu põhjal hammaste ja simade tervishoiust. Teksti põhjal küsimuste esitamine ja nendele vastamine, et selgitada välja õnnetuste põhjused. Lünktekstide lugemine, et saada infot õppimise kohta. Teabetekstide lugemine, mis on seotud kooli ja õppimise teemaga. Dialogist monoloogi koostamine.</p>	<p>Osaleb jõukohaselt teemapõhilistes miniprojektides. Püüab suuliselt väljendada oma arvamust, kuidas rahaga ümber käia, et seda mõistlikult kasutada. On suuteline tooma näiteid õnnetuste kohta veekogudel, liikluses ja tuleõnnetustest. Omandab sõnavara, et silmade ja hammaste tervishoiust kirjutada ja nõu anda. Harjutab lünkteksti lugemist, et infot hankida õppimisvõimalustest.</p>

<p>Hammas tüüpi sõnad. -mata, -tud ja -des vormi moodustamine ja tutvumine umbisikulise tegumoega.</p>	<p>Kuulamisülesanded.</p>	<p>Oskab paaristööna koostada dialoogi kooli raamatukogu kohta. Tuleb toime kuulamisülesannete mõistmisega.</p> <p>Oskab enam-vähem õigesti õpitavat grammatikat harjutustes ja tekstiloomes kasutada.</p>
<p>VABA AEG. Vaba aja veetmise viisid, minu eelistused. Matkad ja reisimine. Ma- ja da-infinitiivi kasutamine. Sõnade järjekord lauses.</p>	<p>Mõistekaart. Teabeteksti lugemine. Paaris- ja rühmatöö. Lühiettekanded, et valitud reisikohta teistele tutvustada. Lühikiri sõbrale planeeritavast reisist. Dialoogid, et vaba aja veetmise viise välja selgitada. Piltide kirjeldamine. Sobiva riietuse valik ja ilma mõju reisi valikule. Kuulamisülesanded.</p>	<p>On suuteline koostama mõstekaarti, kus kajastub reisiks vajalik sõnavara ja tegevused. Loeb teabeteksti ja teeb valiku reisi suhtes.</p> <p>Oskab oma valikust lühikirjas sõbrale teada anda. Oskab dialoogi arendada, et huvialade kohta küsitluskaart täita ja saadud infot teistele edastada ning oma arvamust kommenteerida.</p> <p>Saab hakkama kuulamisülesannete mõistmisega.</p> <p>Oskab enam-vähem õigesti õpitavat grammatikat harjutustes ja tekstiloomes kasutada.</p>

8. KLASS
140 tundi

Õppe- ja kasvatusesmärgid (III kooliaste)

- 1) omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toimida eestikeelses keskkonnas ning jätkata õpinguid eesti keeles;
- 2) omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada;
- 3) mõistab eesti kultuuri ja teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid;
- 4) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub ee stikeelsetest kirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, raadio- ja teleasaadetest ning trük imeediast;
- 5) oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeal likaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, internetti), et leida vajalikku infot ka teistes õppeainetes ja väljaspool õppetööd.

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED Oleme nii sarnased. Enda ja kaaslaste iseloomustamine ning välimuse kirjeldus. Suhted ja koostöö. Virtuaalne suhtlemine. Võrdlusastmed.	Rühmatöö, paaristöö, kirja kirjutamine, testi täitmine, tekstide lugemine ja ülesannete täitmine Pildi kirjeldamine antud teemal, käitumisreeglite koostamine, arutlus. Kaaslaste veenmine ühistegevuseks.	Õpilane oskab iseloomustada ennast ja teisi inimesi; oskab väljendada oma tundeid. Õpilane teab viisakusväljendeid ja oskab neid kasutada. Õpilane oskab küsida ja luba anda ning teab kuidas keelduda. On teadlik virtuaalmaailmas valitsevatest ohtudest.

<p>KODU JA LÄHIÜMBRUS Minu koduümbrus (heakord, talgud ehk ühistöö, prügimajandus, mängukohad, haljastus ja hooldus) Kodutehnika ja elekter. Tähtsad asjad (minu väärtushinnangud) -nud, -tud, -mata, -des vorm</p>	<p>Arutlus (mis on kahjulik), teksti lugemine ja küsimustele vastamine, rühmatöö (plakati koostamine ja esitamine), dialoogi koostamine ja suuline esitamine (kuulutuse põhjal); Paaristöö(kuulutuste koostamine), lünktekstide täitmine antud teemadel, oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine pingerea koostamine, kuulamisülesanded;</p>	<p>Õpilane teab jäätmete liike; teab, kuidas on vaja prügi sorteerida; õpilane oskab nimetada keskkonnasäästlikke tegevusi, oskab hoida loodust; Õpilane teab kodumasinatega seotud probleeme ja kuidas neid hoida rikete eest. Õpilane oskab öelda, mis on inimese jaoks oluline, oskab esitada küsimusi tõekspidamiste ja väärtuste selgitamiseks</p>
<p>RIIGID JA NENDE KULTUUR Muuseumid, kultuuritegelased, kirjandus, kunst, teatrid. Reisimisvõimalused (omal käel või reisibüroo kaudu). Umbisikuline tegumood.</p>	<p>Arutelu, teksti lugemine ja küsimustele vastamine, olulise info leidmine, rühmatöö, elulooliste andmete võrdlus, eluloo järgi mõistekaardi koostamine ja selle järgi jutustamine, kuulamisülesanded, pildi kirjeldus.</p>	<p>Õpilane teab fakte Eesti tuntud kultuuritegelaste kohta, kuulsuse häid ja halbu külgi. Teab muuseumide ja teatrite tähtsust kultuuriloos. Oskab nimetada kohti ja sündmusi, mis on seotud kultuuritegelastega. Räägib erinevatest reisimisvõimalustest Eestis ja välismaal ning jagab oma reisimuljeid.</p>
<p>IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ Lapsed ja probleemid. Filmikunst. Ohutu liiklemine ja tee juhatamine. Lugemisharjumused ja –eelistused. Kool vanasti ja praegu. Mitmuse käänded.</p>	<p>Rühmatöö (hoone kirjeldamine), pildi ja nime sobitamine, teksti lugemine ja küsimustele vastamine, paaristöö, kollaaži koostamine Ajurünnak (probleemidest kodus, koolis, sõpradega), arutlus paaris, kirja kirjutamine, rühmatöö (õpilastel on erinevad rollid: vanemad, vanaema, sõbranna), teksti lugemine ja olulise info leidmine Dialoogi koostamine ja suuline esitamine (millal viimati kinos käisid?), teksti lugemine ja ülesannete täitmine (filmiliikide nimetuste leidmine</p>	<p>Õpilane teab erinevust vana ja uue kooli vahel, oskab neid kirjeldada. Õpilane on teadlik noorte probleemidest vanasti ja tänapäeval, pakub lahendusi probleemide lahendamiseks. Õpilane oskab määratleda filmis ja kirjandusteostes tegelaskonda ja neid iseloomustada. Teab, mis tagab ohutu liiklemise.</p>

	kuulamisülesannete täitmine, Internetist info leidmine)	
VABA AEG Riietus ja koolivorm. Värvid, mustrid ja mood. Meelelahutus ja vaba aeg. Vabaõhumuuseum ja teised üritused vabas õhus. Ekstreemsport ja sport meie elus. Käskiv ja tingiv kõneviis.	Kirjelduse sobitamine värviga, inimese riietuse kirjeldamine, oma arvamuse väljendamine, rühmatöös arutlemine (mis riideid kannavad koolis mees- ja naisõpetajad) Paaristöö (mida sa teed vabal ajal), dialoogi koostamine ja esitamine, kuulutustest meelelahutusürituste kohta info leidmine, dialoogi koostamine vaba aja veetmise võimalustest, pildi kirjeldamine.	Õpilane on kursis värvide mõjuga, arutleb riietuse teemal. Õpilane teab, millised on vabaaja veetmise võimalused ja oskab nimetada meelelahutusüritusi, teeb promot kaaslaste hulgas ja oskab leida infot Internetist ürituste kohta. On kursis kodukoha sportimisvõimalustega.
KODUKOHT EESTI. Koha määramine ilmaaare järgi. Eesti nii nimetatud "pealinnad". Riiklikud pühad, tähtpäevad ning rahvakalendri tähtpäevad. Sise- ja väliskohakäanded. Ilmakaare ja kohanime õigekiri.	Töö kaardiga, tekstide lugemine ja lugemisülesannete täitmine, lünktekstid, kuulamine, mõistekaart, tekstiloomed, kirja ja teabe kirjutamine.	On suuteline kaardil kohti leidma ja nendest olulist rääkima. Oskab edastada olulist infot vähemalt 5 rahvakalendri tähtpäeva kohta. Teab mille poolest erineb riiklik püha ja tähtpäev.

9.KLASS

175 tundi

9. klassi lõpetaja:

- 1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;
- 2) mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemal;
- 3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- 4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemal;
- 5) on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

Hindamine

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Soovitatav on kasutada ülesandeid, mis hõlmavad erinevaid osaoskusi (nt projektitööd, iseseisev lugemine). Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, on soovitatav III kooliastmes teha mitte rohkem kui neli õppeaastas. Õpilane seab koostöös õpetajaga endale õpieesmärke ning annab oma teadmiste ja oskuste hinnangu. Õpilane annab õpetaja juhendamisel hinnangu õppele ning oma tööle eesti keeles.

Õppesisu	Õppetegevus	Õpitulemused
MINA JA TEISED Võimed. Inimestevahelised suhted. Virtuaalne suhtlemine, turvalisus internetis.	Vestlused Rolli- ja suhtlusmängud Eakohaste tekstide kuulamine ja iseseisev eesmärgistatud lugemine Loovtööd (isiklikud kirjad, SMS-d)	Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse antud teemal Loeb ja mõistab selge arutluskäiguga tekste. Räägib lihtsate seostatud lausetega endast, ümbritsevatest inimestest; virtuaalse suhtlemise eelistest ja puudustest. Vestleb teenindusastutustes. Kasutab õpituid väljendeid ja lausemalle õigesti. Oskab isiklikus kirjas, SMS-s vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi.
KODU JA LÄHIÜMBRUS Peretraditsioonid Kodu ja lähiümbruse korrashoid; Käitumine koduümbruses Keskkonnasäästlikkus, turvalisus	Piltide kirjeldus Paaristöö (vestlused) Loovtööd (kutse, kiri, kuulutus, teade) Kohandatud lugemine (autentsed teabe-, ja meediatekstid); suulised ettekanded (iseseisva lugemise kokkuvõtted) Info otsimine eestikeelsetest teatmeallikatest (meediaväljaanded, internet)	Tunneb huvi Eesti ühiskonnas toimuva vastu. Avaldab oma arvamust ja arvestab erinevaid seisukohti. Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju. Loeb ja mõistab tekste; kogub teemakohast infot mitmest tekstist; koostab eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte; kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid; suudab leida vajalikku infot tekstist; oskab edasi loetu sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb toime tüüpilistes suhtlusolukordades,

		väljendab ennast üsna vabalt. Isiklikus kirjas vahendab kogemusi, tundeid ja sündmusi. Kirjutab teemakohased loovtööd (teabe, kuulutus). Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; kasutab teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus). Märkab enda ja teiste keelekasutusviga
KODUKOHT EESTI Kodukohaga seotud keskkonnaprobleemid ja loodushoid. Eesti loodus- ja maavarad. Eesti vaatamisväärsused.	Töö kaardiga Piltide kirjeldus Paaristöö (vestlused) Loovtööd (kiri, teadaanded) Kohandatud /autentsete teabe-, ja meediatekstide lugemine / suulised ettekanded (iseseisva lugemise kokkuvõtted) Töö eestikeelsete teatmeallikatega (meediaväljaanded, internet) Kirjutamis- ja lugemisülesanded. Audiovisuaalsete materjalide kasutamine (ajakirjaartiklid, filmid).	Tunneb huvi eesti kultuuris ja Eesti ühiskonnas toimuva vastu. Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju. Avaldab oma arvamust ja arvestab erinevaid seisukohti. Loeb ja mõistab tekste erinevatel teemadel; suudab leida vajalikku infot pikemast tekstist; kogub teemakohast infot mitmest tekstist; kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Oskab edasi anda teksti, filmi, sisu ning kirjeldada oma muljeid. Kasutab põhisõnavara ja sageda-mini esinevaid väljendeid õigesti; väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi; hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust. Märkab enda ja teiste keelekasutusvigu.
IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ. Tervislik eluviis; Raha, töö otsimise ja saamise võimalused. Hädaolukorrad Arstiabi, lemmikloom ja loomaarsti teenus. Edasiõppimine. Õpilasvahetus. Meedia ja reklaam	Piltide kirjeldus. Paaristöö (vestlused, rolli-mängud). Loovtööd (kiri, kuulutused). Kohandatud /autentsete teabe-, ja meediatekstide lugemine, kirjutamis- ja lugemisülesanded. Töö eestikeelsete teatmeallikatega (meediaväljaanded, internet)	Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju. Loeb ja mõistab tekste; suudab leida vajalikku infot pikemast tekstist; kogub teemakohast infot mitmest tekstist; kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Oskab edasi anda teksti, sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tunneb huvi tervisliku eluviisi vastu, avaldab oma arvamust ja arvestab erinevaid seisukohti. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi; hääldus on selge; intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust; märkab enda ja teiste keelekasutusvigu. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi.
RIIGID JA NENDE KULTUUR Maailma riikide kultuuriline eripära Looduskaunid kohad Loodusnähtused	Piltide kirjeldus Paaristöö (vestlused) Kohandatud /autentsete teabe-, ja meediatekstide lugemine/kuulamine,	Loeb, kuulab ja mõistab tekste; suudab leida vajalikku infot tekstist; kogub teemakohast infot mitmest tekstist; kasutab erinevaid lugemis-strateegiaid (üldlugemine, valiklugemine).

	<p>Töö eestikeelsete teatmeallikatega (internet) Teeb suulisi ettekandeid (referaadi esitlus, iseseisva lugemise kokkuvõtted). Kuulamisülesanded.</p>	<p>Oskab edasi anda teksti, sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tunneb huvi maailma riikide kultuurilise eripära vastu, avaldab oma arvamust ja arvestab erinevaid seisukohti. Kõnes kasutab põhisonavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; väljendab ennast üsna vabalt, hääldus on oluline; märkab enda ja teiste keelekasutusvigu</p>
<p>VABA AEG</p> <p>Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid; reisid teistesse maadesse Vaba aja veetmise viisid.</p>	<p>Töö kaardiga Piltide kirjeldus Paaristöö (vestlused, rollimängud) Loovtööd (kiri, kuulutused, teadaanded) Kohandatud /autentsete teabe-, ja meediatekstide lugemine/kuulamine, kirjutamis- ja lugemisülesanded. Töö eestikeelsete teatmeallikatega (meediaväljaanded, internet) Kuulamisülesanded</p>	<p>Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju. Loeb, kuulab ja mõistab tekste; suudab leida vajalikku infot tekstist; kogub teemakohast infot mitmest tekstist; kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (üldlugemine, valiklugemine).</p> <p>Oskab edasi anda teksti, sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tunneb huvi reisi/matka vastu, avaldab oma arvamust ja arvestab erinevaid seisukohti.</p> <p>Kasutab põhisonavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; väljendab ennast üsna vabalt. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Kirjutab teemakohased loovtööd (teabe, kuulutus)</p>

VARAJANE KEELEKÜMBLUS (eesti keel ja kirjandus)

Keele- ja kirjanduspädevus

Põhikooli lõpetaja:

- 1) väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 2) tajub keeleoskust õpioskuste alusena;
- 3) on omandanud põhiteadmised keelest ning õigekirjaoskuse;
- 4) on keeleteadlik, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult
- 5) suudab kujundada ja väljendada oma isiklikku arvamust ning tunnustab ja arvestab teiste inimeste arvamust;
- 6) väärtustab ausust ja õiglust ning inimväärikat ja vastutustundelist käitumist;
- 7) oskab õppida, hangib teavet eri allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja käsiraamatuid.

Ainevaldkonna õppeained

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on eesti keel ja kirjandus. Eesti keele ja kirjanduse nädalatundide jaotumine kooliastmeti:

II kooliaste Eesti keel – 10 nädalatundi, Kirjandus – 4 nädalatundi

III kooliaste Eesti keel – 7 nädalatundi, Kirjandus – 6 nädalatundi

Tunnijaotus klassiti:

Aine	4. kl	5. kl	6. kl	7. kl	8. kl	9.kl
Eesti keel	4	3	3	2	3	2
Kirjandus		2	2	2	2	2

Ainevaldkonna kirjeldus

Keel on rahvuskultuuri ja rahvusliku identiteedi kandja ning tema valdamine kõnes ja kirjas on inimese mõtlemisvõime kujunemise, vaimse arengu ning sotsialiseerumise alus ja eeldusi. Eesti keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. Teadmiste ning kogemuste alusel kujuneb õpilasest teadlik, aktiivne ja vastutustundlik lugeja, kirjutaja ning suhtleja. Ainevaldkonna õppeained toetavad ka õpilase enesetunnetuse kujunemist ning kultuurilist ja sotsiaalset arengut. 1.–4. klassini on eesti keel õppeaine, mille õppimine arendab kõiki keelelisi osaoskusi (kõnelemine, kuulamine, lugemine, kirjutamine, õigekeelsus) nii teabe- ja tarbetekstide kui ka kirjandustekstide lugemise, reflekteerimise ja kirjutamise toel. Alates 5. klassist on eesti keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne käsitusviis ning keeleliste osaoskuste arendamine. Kirjandusõpetus taotleb küll eeskätt õpilaste kirjandushuvi ja lugejavõimete kujunemist ning kõlblis-emotsionaalset arengut kirjandusteoste lugemise ja mõtestamise toel, kuid kirjandustundides vaadeldakse ka ilukirjanduskeele eripära ning arendatakse õpilaste suulist ja kirjalikku väljendusoskust. Ainevaldkonna õppeainete lõimimise põhialus on avar käsitus tekstidest, hõlmates nii suulisi kui ka kirjalikke, tarbe- ja ilukirjandustekste, samuti pildilise, graafilise ning teiste tekstiliikide kombinatsioone. Ainevaldkonna õppeainete koostoes omandatakse teiste õppeainete õppimiseks vajalikke kuulamis-, kõnelemis-, lugemis- ja kirjutamisstrateegiaid, kujuneb soov ning oskus oma mõtteid väljendada. Keelekasutust ning oskust tekste mõista ja luua arendatakse teksti- ja õigekeelsusõpetuse kaudu. Eesti keelt ja kirjandust õppides omandab õpilane keelelise suhtluse oskused ja vilumused, õpib oma mõtteid ning tundeid väljendama, kuulnud ja loetud analüüsima ning kogutud teavet üldistama. Kirjanduse lugemine ja käsitlemine tundides avardab õpilase kultuuri-

ja elukogemusi, rikastab sõnavara, soodustab kirjandushuvi ning lugejavõimete ja isiksuse arengut. Ainevaldkonna õppeained tervikuna toetavad õpilaste keelepädevuse ja kommunikatiivsete oskuste kujunemist ning esteetilist, kultuurilist st ja sotsiaalset arengut.

Üldpädevuste kujundamine

Õpilaste väärtuspädevuse kujundamisel on ainevaldkonnal väga oluline koht, arvestades kirjanduse kui kunstiaine spetsiifikat. Kirjandusõpetuses on peamine rõhk kõlbeliste ja esteetilis-emotsionaalsete väärtuste ning kultuuriväärtuste kujunemisel loetavate ilukirjandustekstide alusel. Keeleõpetus väärtustab funktsionaalset kirjaoskust ning teadlikku kriitilist suhtumist teabeallikatesse, sh meediasse. Keele- ja kirjandusõpetus arendavad olulisi õpipädevusi: kuulamis- ja lugemisoskust, eri liiki tekstide mõistmist, fakti ja arvamuse eristamist, eri allikatest teabe hankimist ja selle kriitilist kasutamist, eri liiki tekstide koostamist ning oma arvamuse kujundamist ja sõnastamist. Ainevaldkonna õppeained toetavad sotsiaalse pädevuse kujunemist, avardades õpilase maailmapilti ja ettekujutust inimsuhetest ning kujundades suhtluspädevust: suulise ja kirjaliku suhtluse oskusi, suhtluspartneri arvestamist ning sobiva käitumisviisi valikut, oma seisukohtade esitamise ja põhjendamise oskust. Enesemääratluspädevuse ja ettevõtlikkuspädevuse ning vastutustunde kujunemist toetatakse nii meedia- ja kirjandustekstidest kui ka õpilaste igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide arutamise, seisukohavõtu ja lahenduste otsimisega nii keele- ja kirjandustundides kui ka loovtöodes.

Lõiming

Ainevaldkonna õppeained toetavad teiste valdkonnapädevuste saavutamist, sest keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes oma sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste (sh arvamust, referaati, juhendit), kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; õpivad koostama ning vormistama uurimistöid, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõnaraamatuid ning käsiraamatuid.

Matemaatika õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist. Samas eeldab heade õpitulemuste ja korrektse keelekasutuse saavutamine, et ka matemaatikatundides töötatakse tekstiga õppesisu või ülesande mõistmise nimel ning nõutaks elementaarsete õigekirjanõuete järgimist kirjalikes töodes.

Loodusainete õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab samuti head lugemisoskust ja tekstitööd. Õpilane peab õppima õigesti kirjutama kohanimedid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi. Loodusalased tekstid eesti keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste ja arengu mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnaelus olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Samaaegu toetavad sotsiaalseid õppides omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimesest kirjandusteostes kajastatud ühiskonnaelu probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimetuste õigekirja norme; ajaloo- ja ühiskonnatundides tuleks neid teadmisi konkreetsete näidete toel kinnistada. Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi on tarvis ning arendatakse nii ainevaldkonna kui ka sotsiaalainete õppes sisult erinevate tekstidega töötades.

Kunstiainetes õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteoste analüüs seostatuna illustratsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami terviklik käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete komponentide eritlemist ja analüüsi, mida võiks teha

koostöös kunstiõpetajaga. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine, mis eeldab aineõpetajate koostööd.

Läbivad teemad

Valdkonna õppeainete eesmärgiseade, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel on erineval määral silmas peetud kõiki õppekava läbivaid teemasid olenevalt kooliastmest, õppeaine spetsiifikast ja seostest ühe või teise läbiva teemaga.

Läbivad teemad „**Väärtused ja kõlblus**“ ning „**Kultuuriline identiteet**“ on ainevaldkonna õppeainetele eriomased teemad, mida käsitletakse läbivalt ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsid, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades.

Läbiva teema „**Elukestev õpe ja karjääri planeerimine**“ eesmärgiseadega on kooskõlas kõik ainevaldkonnas taotletavad pädevused: õpipädevus, funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus ning tekstiloom. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, suutlikkust oma arvamust kujundada ja väljendada ning probleeme lahendada. Õppetegevus võimaldab õpilasel märgata oma ainespetsiifilisi kalduvusi ning arendada loomevõimeid.

Läbivate teemade „**Keskkond ja jätkusuutlik areng**“ ning „**Tervis ja ohutus**“ käsitus taotleb õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, keskkonnateadlikuks, vastutustundlikuks ning tervist ja turvalisust väärtustavaks inimeseks. Ainevaldkonna õppeainetes toetatakse neid arengusuundumusi teemakohaste tekstide, sh meediatekstide valiku ja analüüsi ning neis tõstatatud probleemide üle arutlemisega suulises ja kirjalikus vormis.

Läbiva teema „**Teabekeskkond**“ käsitlemine valdkonna õppeainetes hõlmab eri allikatest (sh internetist) teabe hankimist, selle kriitilist hindamist ja kasutamist nii keeleteadmiste ning õppeaemakohaste teadmiste laiendamiseks kui ka tekstiloomes.

EESTI KEEL

Õppe- ja kasvatusesmärgid Põhikooli eesti keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

1. väärtustab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit, suhtub lugupidamisega teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
2. omandab põhiteadmised keelest ja õigekirjaoskuse, tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasiõppimisel;
3. arendab keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
4. õpib asjakohaselt kasutama eri suhtluskanaleid; arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
5. õpib tundma eri tekstiliike, nende seoseid ja kasutamisevõimalusi, arendab oma tekstitööoskusi nii tekstide vastuvõtja kui ka loojana;
6. arendab kriitilist mõtlemist ning analüüsi-, järeldus- ja põhjendusoskust;
7. harjub oma kirjakeeleoskuse täiendamiseks kasutama sõna- ja käsiraamatuid ning veebiallikaid;
8. suhtub tolerantselt eesti keele kui võõrkeele kasutamisse ja toetab muu emakeelega kaaslaste eesti keele omandamist.

Õppeaine kirjeldus

Keel kui kultuuri kandja ja mõtlemise põhivahend on oluline inimese tunnetuslikus arengus ning tema maailmapildi kujunemises. Keel kui ühiskonna toimimise põhivahendeid on tähtis inimese sotsialiseerumisel, tema kujunemisel ühiskonna tegusaks liikmeks. Sotsiaalne kirjaoskus tähendab kriitilist ja teadlikku toimimist keele toel nii isiklikus ja avalikus sfääris kui ka õppimises ja töös. Keel toimib tekstide kujul igas valdkonnas ning selle olukorratüüpides erinevalt; igatüüpe neist on omased kindlat liiki tekstid oma eri- ja üldsõnavara ning kirjakeele või argigrammatikaga. Seepärast on inimesele ühtviisi vajalikud teadmised ja oskused, mis hõlmavad keelt, selle variante ja tekste ning lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ning loomisega. Eesti keelel kui emakeelel ja hariduskeelel on õppekavas eriline koht: eesti keele oskus on nii õppekava omandamise alus kui ka eesmärk. Alates 5. klassist on eesti keel ja kirjandus eri õppeained, kuid jäävad tugevasti lõimituks, arendades eri liiki tekstide kaudu üht- ja sedasama – sihipärase lugemise ja kirjutamise oskust. Õppeaine avar

eesmärgiseade tingib õppe-eesmärkide taotlemise mitme õppevaldkonna kaudu: oluline on nii oskus üha moderniseeruvate kanalite kaudu suuliselt ja kirjalikult suhelda kui ka vahetu individuaalne tekstitöö, mis avaldub tekstide vastuvõtu ja loomisena. Eri valdkondi seob keel, mille korrektseks ja eesmärgipäraseks kasutuseks on nendega lõimitud õigekeelsuse ja keelehoolde valdkond. Kirjalik keel ja tänapäeva eesti kirjakeel tema peamiste tekstiliikidega tuleb põhikoolis teadlikult omandada. II ja III kooliastmes on neli õppevaldkonda: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloome ning õigekeelsus ja keelehoole. Suulise ja kirjaliku suhtluse õpetusega kujundatakse oskust silmast silma, telefoni, kirja ja meili teel ning interneti keskkonnas kahe- või mitmepoolselt toimida, tekste kokku võtta ja vahendada ning saavutada häid tulemusi rühma- ja paaristöös. Teksti vastuvõtu õpetuse kaudu kujuneb teadlik suhe pikemate suuliste ja kirjalike tekstidega: kujundatakse oskust tekste valida ning leida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, teadvustades kuulamise ja lugemise strateegiaid, võimet teksti järjest sügavamini mõista ning tekstile reageerida. Tekstiloome õpetusega kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljenduse oskust, mille puhul inimene tajub olukorda ja adressaati ning suudab oma mõtteid vajaliku täpsusega ja tekstiliigile omases vormis väljendada ning edastada. Õigekeelsuse ja keelehoolde õpetusega kujundatakse keeleteadlikkust ning teadmisi keelest; eesti nüüdiskirjakeele teadlikku kasutamist, aga ka arusaamist keele arengust ja muutumisest. Valdkond annab aluse edenemisele teistes, eespool nimetatud õppevaldkondades, annab teadmisi eesti kirjakeele ja murrete stiilirikkusest ning kirjavara mitmekülgsest. Õppevaldkondade lõimimise tulemusel areneb eakohaselt õpilase mõtlemisvõime, suhtlusoskus, enesetunnetus ja identiteet. Ta on võimeline eetilisel, olusid ja partnerit arvestades suhtlema; kuulamis- ja lugemismaterjali oma eesmärkidel kriitikameelega valima ning analüüsima; tekstide toel teadlikumalt õppima ja tegutsema. Eesti keel kui õppeaine annab õpilasele võimaluse pidevalt ja mitmekülgsest suhelda, lugeda ja kirjutada, arendada oma loomevõimet ning tekitab huvi nüansirikka ja tõhusa suhtluse, mitut liiki ja laadi tekstide ning keele vastu.

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) peetakse silmas õppekava alusväärtusi, üldpädevusi, õppeaine eesmärke ja õpitulemusi ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) jälgitakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) arvestatakse õpilaste individuaalseid iseärasusi ning kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad sobiva pingutustasemega õppida;
- 5) kasutatakse tänapäevastel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: arvutiklass, muuseum, näitus, raamatukogu;
- 7) kasutatakse mitmekesisist õppemetoodikat, sh aktiivõpet: esitamine, rollimäng, loovtöö kirjutamine, arutelu, diskussioon, väitlus, õpimapi ja uurimistöö koostamine, projektõpe.

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

1.KLASS

(315 tundi õppeaastas)

1. Õppe-eesmärgid

Eesti keele õppeainega taotletakse, et õpilane:

- Tunneb tähti ja oskab arusaadava hääldusega lugeda
- Mõistab lugedes ja kuulates lihtsama teksti sisu
- Oskab kirjutada kirjatähtedes, teeb ära kirja
- Oskab kasutada igapäevaseid õpitud väljendeid ja jutustab teemaga seotud teksti

2. Õppesisu

Aine õppimise osad on:

- Kuulamine – kuulamisoskuse arendamine, lihtsama teksti ja õpetaja kõne mõistmine
- Kõnelemine – igapäevaste äraõpitud väljendite kasutamine, teemaga seotud teksti jutustamine (3-5 lauset)
- Lugemine – kõikide tähtede tundmine, mõõduka tempoga lugemine, konteksti mõistmine
- Kirjutamine – joonistähed, kirjatähed, ära kirja, tähestik, esmane tutvumine keelereeglitega (täht, häälik, sõna, lause, lause algus, nime kirjutamine, lause lõpp)

KUU	TEEMA	ALATEEMAD
SEPTEMBER	Mina ja kool	Tutvumine ja reeglid. Kool ja klass. Koolitarbed. Tegevused koolis
OKTOOBER	Sügis	Ilm, loodus ja loomad sügisel. Puud ja seemned. Riietumine ja värvid
NOVEMBER	Perekond ja kodu	Kodu ja turvaline koolitee. Perekond. Ruumid ja sisustus. Tavad ja pühad: sünnipäev, mardi – ja kadripäev, isadepäev. Kalender ja ilm
DETSEMBER	Jõulud	Advendiaeg. Loomad talvel. Jõulud ja jõulukombed.
JAANUAR	Talv	Uue aasta vastuvõtt ja kingitused. Tegevused õues. Minu tervis. Minu huvid: lemmik – ning koduloomad
VEEBRUAR	Minu Eestimaa	Sõbrad ja sõpruse hoidmine. Kultuuride mitmekesisus: vastlapäev. Vabariigi aastapäev
MÄRTS	Kodukoha elu	Minu kodu ümbrus. Kaupluses ja turul. Toiduained ja tervislik toitumine.
APRILL	Kevad	Muinasjutumaailm. Muutused looduses ja kevade-kuulutajad. Kevadpühad. Kevadtööd. Huviringid
MAI/ JUUNI	Puhkus ja suvi	Koristustööd kodus ja koolis. Emadepäev. Suveplaanid

3. Pädevused, lõiming

Üldpädevused lõimituna ainevaldkonnaga läbi kõigi õppeainete:

- Suudab tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega (väärtuspädevus)

- Suudab järgida koolis ja klassis kehtivaid ühtseid reegleid ning suudab ennast teostada etteantud ülesannetes (sotsiaalne pädevus)
- Suudab mõista ja hinnata iseennast (enesemääratluspädevus)
- Suudab täiskasvanu juhendamisel organiseerida oma õpikeskkonda ja kasutada õpioskusi ning strateegiaid erinevates kontekstides (õpipädevus)
- Suudab ennast asjakohaselt väljendada arvestades olukordi ja suhtluspartnereid (suhtluspädevus)
- Mõistab ja kasutab matemaatilisi sümboleid igapäeva elu- ja tegevusvaldkondades (matemaatikapädevus)
- Suhtub positiivselt õppimisse ja suudab näidata initsiatiivi (ettevõtlikkuspädevus)

4. Läbivad teemad, lõiming läbi kõikide õppeainete

- „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – läbiv teema aitab 1. klassi õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ja toetab esmaste õpioskuste omandamist mänguliste tegevuste abil (lõimub läbi teemade)
- „Keskond ja jätkusuutlik areng“ – läbiv teema tugineb 1. klassi õpilase kogemustele igapäevaelu nähtustele ja looduse vahetule kogemisele (lõimub läbi teemade)
- „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – läbiva teema käsitlemisel saab 1. klassi õpilane koostöö ja ühiste otsuste tegevuste kogemusi (lõimub läbi teemade)
- „Kultuuriline identiteet“ – läbiva teema käsitlemisel 1. klassis saab õpilane võimaluse osaleda eesti ja vene kultuurikeskkonna tavades ning kogeda sellega seotud emotsioone (lõimub läbi klassivälise tegevuse)
- „Teabekeskond“ ja „Tehnoloogia ja innovatsioon“ – läbiva teema käsitlemisel 1. klassis õpib õpilane orienteeruma erinevates teabekeskondades (lõimub läbi teemade)
- „Tervis ja ohutus“ – läbiva teema käsitlemisel 1. klassis õpib õpilane tundma tervislike eluviiside olemust ja teab ohu olemust igapäevases elukeskkonnas (lõimub läbi teemade)
- Väärtused ja kõlblus – läbiva teema käsitlemisel 1. klassis õpib õpilane tundma iseennast ja käitumisnorme klassi kollektiivis

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

2.KLASS

(140 tundi õppeaastas)

1. Õppe-eesmärgid

Eesti keele õppeainega taotletakse, et õpilane:

- Loeb õpitud teksti suhteliselt õigesti, lodusalt (lugemistempo võib olla kõnetempost aeglasem), parandab ise oma lugemisvigu, enamasti väljendab intonatsioon loetava sisu
- Mõistab häälega või endamisi lugedes loetu sisu
- Leiab tekstis iseseisvalt vastused konkreetsetele küsimustele ja töötab õpetaja abiga eakohaste juhiste alusel
- Kuulab õpetaja ja kaaslaste eakohast teksti ning toimib saadud sõnumi kohaselt õpetaja abil
- Kasutab kõnes terviklauseid
- Oskab kasutada igapäevaseid õpitud väljendeid ja jutustab teemaga seotud teksti
- Kasutab kirjutades õigeid väikeste ja suurte kirjatähtede tähekujusid ja seoseid
- Teeb õpikust ja tahvlilt ära kirja
- Kirjutab etteütlemise järgi õpitud keelendite ulatuses sisult tuttavat teksti

2. Õppesisu

Aine õppimise osad on:

- Kuulamine – kuulamisoskuse arendamine, teksti ja õpetaja kõne mõistmine ja kokkuvõtte tegemine
- Kõnelemine – igapäevaste äraõpitud väljendite kasutamine, teemaga seotud teksti jutustamine (5-7 lauset), terviklausetega väljendumine
- Lugemine – tuttava teksti ladus lugemine, võõra teksti mõõduka tempoga lugemine, konteksti mõistmine ja edastamine, luuletuse ilmikas lugemine
- Kirjutamine – kirjatähed, ära kirja, tähestik, keelereeglite õppimine ja kasutamine (täht, häälik, häälikuühendid, häälikute pikkus, sõna, liitsõna, lause, suur ja väike algustäht, lause lõpumärgid, sidesõnad, vastandsõnad, kirjavahemärgid)

KUU	TEEMA	ALATEEMAD
SEPTEMBER	Mina ja kool	Suvemeenutused. Kool, klass ja reeglid. Klassikaaslased. Õpiõu. Liiklemine tänaval
OKTOOBER	Sügis	Sügis aias ja põllul. Tervis ja ravimtaimed. Tervislik toitumine. Sügispidu. Õpiõu. Muinasjutud
NOVEMBER	Perekond ja kombed	Sündmused peres. Pereliikmed ja sugulased. Tuleohutus. Tavad ja pühad: mardi- ja kadripäev, isadepäev. Kodu ja ruumide sisustus. Muinasjutt
DETSEMBER	Jõulud	Advendiaeg. Tegevused õues ja ohutus. Ettevalmistused jõulupeoks. Jõulud ja jõulukombed Bullerby
JAANUAR	Mina ja aeg	Kalender. Tegevused talvel. Päevaplaan. Raamatukogu
VEEBRUAR	Kodukoht ja sõbrad	Kolleksioneerimine. Koduloomad. Sõbrad ja sõbrapäev. Laulu- ja tantsupidu. Vastlapäev. Teekond läbi Euroopa

MÄRTS	Tervis, keskkond ja meedia	Silmade hoidmine. Hammaste tervishoid. Tervishoiumuuseum. Meedia (televisioon, raadio, ajakirjandus). Keskkonnahoid
APRILL	Kevad	Naljapäev. Kevadine suurpuhastus. Kevadpühad. Kevadtööd aias. Veed looduses
MAI/ JUUNI	Suvi	Kevadpidu. Emadepäev. Luuletused emadepäevaks. Loomaaed

3. Pädevused, lõiming läbi kõikide õppeainete

Üldpädevused lõimituna ainevaldkonnaga:

- Suudab tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega (väärtuspädevus)
- Suudab järgida koolis ja klassis kehtivaid ühtseid reegleid ning suudab ennast teostada etteantud ülesannetes (sotsiaalne pädevus)
- Suudab mõista ja hinnata iseennast (enesemääratluspädevus)
- Suudab täiskasvanu juhendamisel organiseerida oma õpikeskkonda ja kasutada õpioskusi ning strateegiaid erinevates kontekstides (õpipädevus)
- Suudab ennast asjakohaselt väljendada arvestades olukordi ja suhtluspartnereid (suhtluspädevus)
- Mõistab ja kasutab matemaatilisi sümboleid igapäeva elu- ja tegevusvaldkondades (matemaatikapädevus)
- Suhtub positiivselt õppimisse ja suudab näidata initsiatiivi (ettevõtlikkuspädevus)

4. Läbivad teemad, lõiming läbi kõikide õppeainete

- „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – läbiv teema aitab 2. klassi õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ja toetab esmaste õpioskuste omandamist mänguliste tegevuste abil (lõimub läbi teemade)
- „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ – läbiv teema tugineb 2. klassi õpilase kogemustele igapäevaelu nähtustele ja looduse vahetule kogemisele (lõimub läbi teemade)
- „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – läbiva teema käsitlemisel saab 2. klassi õpilane koostöö ja ühiste otsuste tegevuste kogemusi (lõimub läbi teemade)
- „Kultuuriline identiteet“ – läbiva teema käsitlemisel 2. klassis saab õpilane võimaluse osaleda eesti ja vene kultuurikeskkonna tavades ning kogeda sellega seotud emotsioone (lõimub läbi klassivälise tegevuse)
- „Teabekeskond“ ja „Tehnoloogia ja innovatsioon“ – läbiva teema käsitlemisel 2. klassis õpib õpilane orienteeruma erinevates teabekeskondades (lõimub läbi teemade)
- „Tervis ja ohutus“ – läbiva teema käsitlemisel 2. klassis õpib õpilane tundma tervislike eluviiside olemust ja teab ohu olemust igapäevases elukeskkonnas (lõimub läbi teemade)
- Väärtused ja kõlblus – läbiva teema käsitlemisel 2. klassis õpib õpilane tundma iseennast ja käitumisnorme klassi kollektiivis
- Anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanemale
- Arendada õpilase eneseanalüüsi oskust
- Tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

3.KLASS

(140 tundi õppeaastas)

1. Õppe-eesmärgid

Eesti keele õppeainega taotletakse, et õpilane:

- Loeb nii häälega ja kui endamisi ladusalt ja teksti mõistes
- Eristab erinevaid tekstiliike
- Leiab tekstis iseseisvalt vastused konkreetsetele küsimustele ja töötab eakohaste juhiste alusel
- Kuulab õpetaja ja kaaslaste eakohast teksti ning toimib saadud sõnumi kohaselt
- Räägib terviklausetega erinevates suhtlusolukordades
- Kasutab kirjutades õigeid väikeste ja suurte kirjatähtede tähekujusid ja seoseid, kirjutab loetava käekirjaga
- Tunneb eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja
- Koostab erinevaid liike kirjalikke tekste
- Teeb õpikust ja tahvlilt ära kirja, vormistab teksti korrektselt
- Kirjutab etteütlemise järgi õpitud keelendite ulatuses teksti

2.Õppesisu

Aine õppimise osad on:

- Kuulamine – kuulamisõskuse arendamine, erinevat liiki tekstide ja õpetaja kõne mõistmine ning kokkuvõtte tegemine, kuuldu põhjal testide lahendamine
- Kõnelemine – igapäevaste äraõpitud väljendite kasutamine, teemaga seotud teksti jutustamine (8-10 lauset), terviklausetega väljendumine
- Lugemine – võõra teksti ladus lugemine, konteksti mõistmine ja edastamine, luuletuse ilmekas lugemine, eri liiki tekstide lugemine ja nendest info leidmine
- Kirjutamine – kirjatähed, ära kirja, tähestik, õpitud teksti põhjal etteütlemise kirjutamine keelereeglite õppimine ja kasutamine (täht, häälik, häälikuühendid, häälikute pikkus, sõna, liitsõna, lause, suur ja väike algustäht, lause lõpumärgid, sidesõnad, vastandsõnad, kirjavahemärgid, sõnaliigid – tegusõna, nimisõna, omadussõna, asesõna)

KUU	TEEMA	ALATEEMAD
SEPTEMBER	Mina ja teave	Meenutusi suvest. Kool algab. Minu klass. Klassiajaleht.
OKTOOBER	Kultuur minu ümber	Eesti teatrid. Nukuteater. Film
NOVEMBER	Muistendid, legendid, lossid ja kindlused	Muistendid. Legendid. Keskaegne linn. Keskaegne linnus
DETSEMBER	Jõulukombed meil ja mujal	Jõulunäidend. Jõululuuletused. Jõulukombed
JAANUAR	Teadus ja tehnika meie ümber	Jõud ja energia. Leiutamine. Autode ajalugu. Lennumasinad
VEEBRUAR	Mina elan Euroopas	Sõbrad ja tuttavad. Euroopa riigid. Sõbrapäev. Eesti vabariik

MÄRTS	Seiklused merel	Ettekande koostamine mandritest. Esimene maadeavastaja. Piraadid
APRILL	Maailm täis aardeid	Leppemärgid. Aarded. Lihavõttepühad. Sugupuu
MAI/ JUUNI	Röömsalt suvele vastu	Vanemate kooliaeg. Eestit avastamas. Emadepäev. Klassiekskursioon. Meenutusi algkoolist

3. Pätevused, lõiming läbi kõikide õppeainete

Üldpädevused lõimituna ainevaldkonnaga:

- Suudab tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega (väärtuspädevus)
- Suudab järgida koolis ja klassis kehtivaid ühtseid reegleid ning suudab ennast teostada etteantud ülesannetes (sotsiaalne pädevus)
- Suudab mõista ja hinnata iseennast (enesemääratluspädevus)
- Suudab täiskasvanu juhendamisel organiseerida oma õpikeskkonda ja kasutada õpioskusi ning strateegiaid erinevates kontekstides (õpipädevus)
- Suudab ennast asjakohaselt väljendada arvestades olukordi ja suhtluspartnereid (suhtluspädevus)
- Mõistab ja kasutab matemaatilisi sümboleid igapäeva elu- ja tegevusvaldkondades (matemaatikapädevus)
- Suhtub positiivselt õppimisse ja suudab näidata initsiatiivi (ettevõtlikkuspädevus)

4. Läbivad teemad, lõiming läbi kõikide õppeainete

- „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – läbiv teema aitab 3. klassi õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ja toetab esmaste õpioskuste omandamist mänguliste tegevuste abil (lõimub läbi teemade)
- „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ – läbiv teema tugineb 3. klassi õpilase kogemustele igapäevaelu nähtustele ja looduse vahetule kogemisele (lõimub läbi teemade)
- „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – läbiva teema käsitlemisel saab 3. klassi õpilane koostöö ja ühiste otsuste tegevuste kogemusi (lõimub läbi teemade)
- „Kultuuriline identiteet“ – läbiva teema käsitlemisel 3. klassis saab õpilane võimaluse osaleda eesti ja vene kultuurikeskkonna tavades ning kogeda sellega seotud emotsioone (lõimub läbi klassivälise tegevuse)
- „Teabekeskond“ ja „Tehnoloogia ja innovatsioon“ – läbiva teema käsitlemisel 3. klassis õpib õpilane orienteeruma erinevates teabekeskondades (lõimub läbi teemade)
- „Tervis ja ohutus“ – läbiva teema käsitlemisel 3. klassis õpib õpilane tundma tervislike eluviiside olemust ja teab ohu olemust igapäevases elukeskkonnas (lõimub läbi teemade)
- Väärtused ja kõlblus – läbiva teema käsitlemisel 3. klassis õpib õpilane tundma iseennast ja käitumisnorme klassi kollektiivis

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

4. klass 140 tundi

1. Suuline ja kirjalik suhtlus Õpitulemused: Õpilane:

- kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi;
- annab lühidalt edasi kuuldu sisu;
- väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes;
- esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi;
- väljendab oma arvamust, annab infot edasi selgelt ja ühemõtteliselt;
- leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi;
- kasutab sõnastikke ja teatmeteoseid
- esitab peast luuletuse või rolliteksti; Õppesisu ja –tegevused: Hääliku pikkuste eristamine. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine. Õpetaja ettelugemise järel (ainealane tekst, lõikhaaval) oluliste mõistete ja seoste leidmine. Kuuldud tekstist lühikokkuvõtte sõnastamine. Kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel. Tekstide kriitiline kuulamine (fakti ja fantaasia eristamine jms). Lavastuse, kuuldud proosa-, luule- ja ainetekstide sisu ümberjutustamine. Visuaalsed ja tekstilised infoallikad, nende usaldusväärsus. Fakt ja aramus. Sõnavara avardamine ja täpsustamine, töö sõnastikega. Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ja kirjalikus tekstis. Vestlus etteantud teema piires. Küsimustele vastamine, esitlus, tutvustus. Erinevate käitumisviiside ja koostöövormide võrdlemine. Oma arvamuse avaldamine, seisukoha põhjendamine, kaaslaste arvamuse küsimine. Lisateabe otsimine. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (sõnavalik, parasiitkeelendite vältimine, mõtte lõpuleviimine). Dialoogi ja dramatiseeringu koostamine ja esitamine. Pantomiiim. Rollimäng. Erinevate strateegiatega kasutamine kõneülesannetes (nt võrdlemine, kirjeldamine). Eritüübiliste küsimuste moodustamine (nt intervjuu tegemiseks). Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel.

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: inimeseõpetus

2. Teksti vastuvõtt Õpitulemused: Õpilane:

- loeb eakohast teksti ladusalt ja mõtestatult; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti;
- otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse;
- vastab teksti põhjal koostatud küsimustele tekstinäidete või oma sõnadega, koostab teksti kohta küsimusi;
- leiab teksti peamõtte;
- kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise kohta ja tegelasi;
- leiab tekstist vajalikku infot;
- tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kõnekäänu, kirja;

Oma lugemise jälgimine ning lugemisoskuse hindamine. Tööjuhendi lugemine. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart jm). Tekstide võrdlemine etteantud ülesande piires. Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Kujundlik keelekasutus (piltlik väljend). Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Enne lugemist olemasolevate teemakohaste teadmiste ja kogemuste väljaselgitamine, oma küsimuste esitamine ning uute teadmiste

vastu huvi äratamine (mida tean, mida tahaksin teada). Kirjandusteksti sündmuste toimumise koht, aeg ja tegelased. Sündmuste järjekord. Arutlemine tekstis käsitletud teema üle. Tegelaste käitumise motiivide analüüs. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Küsimustele vastamine tekstinäidetega või oma sõnadega. Töö tekstiga: tundmatute sõnade tähenduse selgitamine, märkmete tegemine loetu põhjal, märksõnaskeemi, küsimuste koostamine. Loetava kohta kava, skeemi/kaardi koostamine. Luuletuse sisu eripära määramine (loodus, nali jne); riimide leidmine ja loomine, riimuvate sõnade toel värsside loomine. Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine. Huvipakkuva raamatu leidmine, iseseisev lugemine, vajaliku info leidmine. Loetud raamatu sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele. Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine. Tekstiliikide eristamine: jutustus, muinasjutt, luuletus, näidend, vanasõna, kõnekäänd, kiri. Ilukirjandus: kunstmuinasjutt, tõsielujutt eakaaslastest, ilu- ja aimekirjandus loomadest, seiklusjutt, näidend, rahvaluule, värsslugu, vanasõnad ning kõnekäänd. Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, väärtused ja kõlblus. Lõiming: inimeseõpetus, loodusõpetus

3. Tekstiloomes Õpitulemused: Õpilane:

- jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest;
- jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult kavapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel;
- kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit, inimest;
- kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile;
- teeb oma tekstiga tööd; Õppesisu ja –tegevused: Ümberjutustamine ja ümberjutustuse kirjutamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, loov, valikuline kavapunktide järgi, märksõnade ja küsimuste toel. Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamisega. Loetu ja kuuldu põhjal jutustamine, kirjeldamine. Esemel, olendi, inimese kirjeldamine. Iseloomulike tunnuste esitamine. Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele, mida). Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine; õige hingamine ja kehahoid. Jutustus pildi või pildiseeria põhjal, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu, kirjeldus, tarbetekstid (juhend, nimekiri, retsept, e-kiri, teade), ajakirjandustekstid (uudis, intervjuu, pildi allkiri, kuulutus, reklaam, aramuslugu).

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, teabekeskond, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: loodusõpetus, inimeseõpetus

4. Õigekeelsus ja keelehoole Õpitulemused: Õpilane

- märgib kirjas õigesti lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja kaashäälikuid;
- märgib sõnades õigesti kaashäälikuühendit;
- kirjutab sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse;
- pöörab tegusõnu olevikus;
- moodustab ainsust ja mitmust, olevikku ja minevikku;
- poolitab sõnu (õpitud reeglite piires);
- kasutab õpitud keelendeid nii kõnes kui kirjas vastavalt suhtlemise eesmärgile, funktsioonile ja suhtluspartnerile, jälgib oma tekstis õpitud ortograafiareegleid;
- kirjutab suure algustähega isiku ja kohanimed ja väike algustähega õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetused;
- tunneb ära liitsõna;
- leiab vead enda ja kaaslaste kirjutistes õpitud keelendite piires; parandab leitud vead sõnaraamatu, käsiraamatu, kaaslaste ja/või õpetaja abiga.

- kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti (40–60 sõna, 20 ortogrammi). Õppesisu ja –tegevused: Üldteemad Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled. Häälikuõpetus ja õigekiri Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed ja -häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri. g, b, d s-i kõrval (nt jalgsi, kärbsed). h õigekiri. i ja j õigekiri (tegijanimi). Tutvumine gi- ja ki-liite õigekirjaga. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Õppetegevuses vajalike võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri. Nimi ja nimetus. Isiku- ja kohanimed, ametinimetused ja üldnimetused. Eakohase teksti eksimatu ära kirjutamine tahvlilt. Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (40–60 sõna, 20 ortogrammi). Oma kirjavea iseseisev leidmine. Sõnavaraõpetus Sünonüümid. Antonüümid. Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhisõna, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused. Vormiõpetus Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses. Nimisõna. Omadussõna. Asesõna. Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Lauseõpetus Lause. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Lihtlause. Lihtlause kirjajahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine. Otsekõne ja saatelause.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus; kultuuriline identiteet. Lõiming: loodusõpetus, inimeseõpetus, matemaatika, võõrkeeled

Hindamine

Toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Veerandihinne kujuneb jooksvate hinnete alusel. Hinnatakse ainekavaga määratletud õpitulemuste saavutamist, osaoskusi hinnatakse kas eraldi või lõimitult. Ülesande eesmärgi järgi hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

4. klassis hinnatakse õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

5. klass 140 tundi

1. Suuline ja kirjalik suhtlus Õpitulemused: Õpilane:

- valib juhendamise toel suhtluskanali;
- leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid; Õppesisu- ja tegevused: Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslaste ja täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ning kirjalikus tekstis. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine. Suuline arvamused ja vestlus etteantud teema piires, vastulausele reageerimine ning seisukohast loobumine. Küsimustele vastamine, esitlus ja tutvustus. Arvamuse avaldamine, põhjendamine paaris- või rühmatöö ajal ning kõnejärg. Kaaslase täiendamine ja parandamine. Kaasõpilaste töödele hinnangu andmine ja tunnustuse avaldamine. Klassivestlus, diskussioon. Telefonivestlus: alustamine, lõpetamine. Suhtlemine virtuaalkeskonnas: eesmärgid, võimalused, ohud (privaatse ja avaliku ala eristamine)

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, inglise keel, ajalugu, loodusõpetus

2. Teksti vastuvõtt Õpitulemused: Õpilane:

- loeb ja kuulab isiklikust huvist ning õppimise eesmärkidel nii huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
- rakendab tuttavat liiki teksti lugemisel ja kuulamisel eri viise ja võimalusi;
- valib juhendamise toel oma lugemisvara; Õppesisu ja –tegevused: Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tööjuhendi lugemine. Kava, mõttekaart, joonis jm visualiseerivad vahendid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart). Kokkuvõtte konkreetsest materjalist (õppetekst, arutus).

Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine. Visuaalselt esitatud info (foto, joonis, graafik) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine. Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, väärtused ja kõlblus. Lõiming: kirjandus, ühiskonnaõpetus, geograafia, loodusõpetus

3. Tekstiloomine Õpitulemused: Õpilane:

- jutustab, kirjeldab, suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid korrektselt;
- esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); Õppesisu ja –tegevused: Ümberjutustamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, valikuline. Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esemel, olendi, inimese kirjeldamine. Autori suhtumine kirjeldatavasse ja selle väljendamine. Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumustest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Arutlemine. Probleemide nägemine vaadeldavas nähtuses. Põhjuse ja tagajärje eristamine.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, teabekeskond, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, loodusained, ühiskonnaõpetus.

4. Õigekeelsus ja keelehoole Õpitulemused: Õpilane:

- tunneb eesti keele häälikusüsteemi,
- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes. Õppesisu ja –tegevused: Üldteemad Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled. Sugulaskeeled ja sugulasrahvad. Häälikuõpetus ja õigekiri Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Sõnavaraõpetus Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused. Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist). Vormiõpetus Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad. Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses. Tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis.

Käändsõna. Käändsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ja tähendus. Õige käände valik sõltuvalt lause kontekstist. Ainsus ja mitmus. Lauseõpetus Lause. Alus ja öeldis. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Korduvate lauseliikmete kirjavahemärgistamine koondlause. Koondlause kasutamine tekstis. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine. Muud õigekirja teemad Algustäheõigekiri: nimi, nimetus ja pealkiri. Isiku- ja kohanimed. Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus; kultuuriline identiteet Lõiming: kirjandus, loodusained, ühiskonnaõpetus, matemaatika, ajalugu, võõrkeeled

Hindamine

Toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Veerandihinne kujuneb jooksvate hinnete alusel. Hinnatakse ainekavaga määratletud õpitulemuste saavutamist, osaoskusi hinnatakse kas eraldi või lõimitult. Ülesande eesmärgi järgi hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

5. klassis hinnatakse õpilase

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

6. klass 140 tundi

1. Suuline ja kirjalik suhtlus Õpitulemused: Õpilane:

- valib juhendamise toel suhtluskanali; peab sobivalt telefoni- ja mobiilivestlusi, kirja- ja meilivahetust;
- võtab loetut ja kuuldot lühidalt kokku nii suulises kui ka kirjalikus vormis
- leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi; Õppesisu ja –tegevused: Arvamuse avaldamine, põhjendamine paaris- või rühmatöö käigus, kõnejärg. Kaaslase parandamine, täiendamine. Arvamuse tagasisivõtmine, kaaslasega nõustumine, kaaslase täiendamine, parandamine. Kaasõpilaste töödele hinnangu andmine ja tunnustuse avaldamine. Klassivestlus, diskussioon. Telefonivestlus: alustamine, lõpetamine. Suhtlemine virtuaalkeskkonnas: eesmärgid, võimalused, ohud (privaatse ja avaliku ala eristamine). E-kiri.

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, väärtused ja kõlblus. Lõiming: kirjandus, ühiskonnaõpetus, geograafia, loodusõpetus

2. Teksti vastuvõtt Õpitulemused: Õpilane:

- tunneb tavalisi tekstiliike ja nende kasutusvõimalusi;
- võrdleb tekste omavahel, esitab küsimusi ja arvamusi ning teeb lühikokkuvõtte;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekstide tõlgendamisel ja seostamisel; Õppesisu ja –tegevused: Raadio- ja telesaadete eripära, vormid ning liigid, eesmärgistatud kuulamine/vaatamine. Oma sõnadega kokkuvõtte tegemine. Saatekava. Trükiajakirjandus. Pressifoto. Karikatuur. Pildiallkiri. Teabegraafika. Reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam.

Tarbetekstide keel: kataloogid, kasutusjuhendid, toodete etiketid. Skeemist, tabelist, kuulutusest, sõiduplaanist, hinnakirjast andmete kirjapanek ja seoste väljatoomine. Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, väärtused ja kõlblus. Lõiming: kirjandus, ühiskonnaõpetus

3. Tekstiloome Õpitulemused: Õpilane:

- leiab juhendamise toel tekstiloomeks vajalikku kirjalikku või suusõnalist teavet raamatukogust ja internetist;
- tunneb esinemise ettevalmistuse põhietappe;
- tunneb kirjutamisprotsessi põhietappe;
- kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju (ka e-kirju ja sõnumeid), oskab leida ja täita lihtsamaid planke ja vorme;
- avaldab viisakalt ja olukohaselt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekste luues ja seostades; Õppesisu ja –tegevused: Protsesskirjutamine: suuline eeltöö, kava ja mõttekaardi koostamine, teksti kirjutamine, viimistlemine, toimetamine, avaldamine, tagasiside saamine. Kirjandi ülesehitus. Sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus. Mustand. Oma vigade leidmine ja parandamine. Alustekst, selle edasiarenduse lihtsamaid võtteid. Lisateabe otsimine. Erinevatest allikatest pärit info võrdlemine, olulise eristamine ebaolulisest, selle väljakirjutamine. Uue info seostamine oma teadmiste ja kogemustega, selle rakendamine konkreetsest tööülesandest lähtuvalt. Visuaalsed ja tekstilised infoallikad, nende usaldusväärsus. Teksti loomine pildi- ja näitmaterjali põhjal. Fakt ja arvamus. Kiri, ümbriku vormistamine. Lühiettekanne, esitlus Internetist või teatmeteostest leitud info põhjal. Privaatset ja avalikus keskkonnas suhtlemise eetika.

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, inglise keel, ajalugu, ühiskonnaõpetus

4. Õigekeelsus ja keelehoole **Õpitulemused: Õpilane:**

- tunneb eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvormide kasutust, järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid;
- leiab ja kontrollib „Eesti õigekeelsus-sõnaraamatust“ sõna tähendust ja õigekirja;
- tunneb ära õpitud tekstiliigi;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsides ja hinnates. Õppesisu ja –tegevused: Üldteemad Kirjakeel, argikeel ja murdekeel Häälikuõpetus ja õigekiri g, b, d s-i kõrval. h õigekiri. i ja j õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad). gi- ja ki-liite õigekiri. Sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel. f-i ja š õigekiri. Õppetegevuses vajalike võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Õigekirja kontrollimine sõnaraamatutest (nii raamatust kui veebivariandist). Sõnavaraõpetus Kirjakeelne ja kõnekeelne sõnavara, uudissõnad, murdesõnad, släng. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist). Vormiõpetus Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõna käänamine koos nimisõnaga. lik- ja neliiteliste omadussõnade käänamine ja õigekiri. Omadussõnade võrdlusastmed. Võrdlusastmete kasutamine. Omadussõnade tuletusliited. Omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (ne- ja line-liitelised omadussõnad). Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Põhi- ja järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ja numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis. Asesõnade käänamine ja kasutamine. Sõnaraamatute kasutamine käändsõna põhivormide kontrollimiseks. Lauseõpetus Liitlause. Lihtlausete sidumine liitlauseks. Sidesõnaga ja sidesõnata liitlause. Kahe järjestikuse osalausega liitlause kirjavahemärgistamine. Otsekõne ja saatelause. Saatelause otsekõne ees, keskel ja järel. Otsekõne kirjavahemärgid. Otsekõne kasutamise võimalusi. Üte ja selle kirjavahemärgid. Muud õigekirja teemad Algustäheõigekiri: ajaloosündmused; ametinimetused ja üldnimetused; perioodikaväljaanded; teoste pealkirjad. Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri, lühendite lugemine. Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, Lõiming: kirjandus, matemaatika, ajalugu

Hindamine

Toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Veerandihinne kujuneb jooksvate hinnete alusel. Hinnatakse ainekavaga määratletud õpitulemuste saavutamist, osaoskusi hinnatakse kas eraldi või lõimitult. Ülesande eesmärgi järgi hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

6. klassis hinnatakse õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust.

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

7. klass 140 tundi

1. Suuline ja kirjalik suhtlus Õpitulemused: Õpilane:

- Oskab valida suhtluskanalit; peab asjalikku kirja- ja meilivahetust;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid; • võtab loetut ja kuuldut eesmärgipäraselt kokku ja vahendab nii suulises kui ka kirjalikus vormis; Õppesisu ja –tegevused: Kuuldust ja loetust kokkuvõtte tegemine, asjakohaste küsimuste esitamine. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Aktuaalse meediateksti kommenteerimine vestlusringis. Erinevates suhtlusolukordades osalemine. Suulise suhtlemise tavade harjutamine eesti keeles: pöördumine, tervitamine, telefonivestlus. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmatöö ajal arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslaste õeldu/tehtu täiendamine ja parandamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Suulise arutelu tulemuste kirjalik talletamine. Väitlus, väitluse reeglid. Veebis kommenteerimine. Loetu kirjalik ja suuline vahendamine.

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, inglise keel, ajalugu, ühiskonnaõpetus

2. Teksti vastuvõtt Õpitulemused: Õpilane:

- seostab omavahel teksti, seda toetavat tabelit, pilti ja heli;
- reageerib tekstidele sihipäraselt nii suuliselt kui ka kirjalikult ning sobivas vormis: võrdleb tekste omavahel, selgitab arusaamatuks jäänut, esitab küsimusi, vahendab ja võtab kokku, kommenteerib, esitab vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti tõlgendamisel, tekstide seostamisel ja tekstile reageerimisel; Õppesisu ja –tegevused: Sõnalise teksti seostamine pildilise teabega (foto, joonis, skeem jm). Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine. Meedia olemus ja eesmärgid tänapäeval. Meediatekstide tunnused. Põhilised meediakanalid. Kvaliteetajakirjandus ja meelelahutuslik meedia. Fakti ja arvamuse eristamine. Meediatekstide põhiliigid: uudislugu, arvamislugu, intervjuu, reportaaz, kuulutus. Uudisloo ülesehitus ja pealkiri. Arvamusloo ülesehitus ja pealkiri. Tele- ja raadiosaated. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Kõne kuulamine ning märkmete tegemine. Konspekteerimine. Kõne põhjal küsimuste esitamine. Kõnest olulisema teabe ja probleemide leidmine ning kokkuvõtte tegemine. Veebist teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Tarbe- ja teabetekstidest olulise info leidmine, süstematiseerimine ning selle põhjal järelduste tegemine.

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, väärtused ja kõlblus. Lõiming: kirjandus, ühiskonnaõpetus, geograafia, loodusõpetus

3. Tekstiloomed Õpitulemused: Õpilane:

- põhjendab ja avaldab viisakalt, asja- ja olukohaselt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid nii tekste luues kui ka seostades;
- oskab ette valmistada, kirjutada ja suuliselt esitada eri tüüpi tekste (jutustav, kirjeldav, arutlev); vormistab tekstid korrektselt; Õppesisu ja –tegevused: Kirja kirjutamine ja vormistamine, keelevahendite valik. Teabe edastamine, reprodutseerimine, seostamine konkreetse teema või isikliku kogemuse piires. Uudisloo kirjutamine: materjali kogumine, infoallikad, vastutus avaldatu eest. Uudisloo pealkirjastamine. Intervjuu

tegumine: valmistumine, küsitlemine, kirjutamine, toimetamine ja vormistamine. Kirjalike tööde vormistamise põhimõtted. Teksti arvutitöötlus. Arvamusloo suuline ja kirjalik kommenteerimine: isikliku seisukoha kujundamine käsitletava probleemi kohta, selle põhjendamine.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, teabekeskond, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, loodusained, ühiskonnaõpetus

4. Õigekeelsus ja keelehoole Õpitulemused: Õpilane:

- eristab kirjakeelt argikeelest;
- teab eesti keele murdeid
- järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- oskab õigekirjajuhiseid leida veebiallikatest, sõna- ja käsiraamatutest;
- teab eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliike ja -vorme;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsides ja hinnates;
- teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni;
- kasutab tekstide koostamisel tavakohast ülesehitust ja vormistust. Õppesisu ja –tegevused: Üldteemad Kirjakeel ja argikeel. Eesti keele murded. Oskussõnavara. Sõnadeta suhtlemine. Häälikuõpetus ja õigekiri Häälikute liigitamine. Kaashäälikuühendi põhireegli rakendamine liitega sõnades, kaashäälikuühendi õigekirja erandid. Veaohtliku häälikuõigekirjaga sõnad. Omasõnad ja võõrsõnad. Veaohtlike võõrsõnade õigekiri. Silbitamine, pikk ja lühike silp. Õigehäldus: rõhk ja välde. Välte ja õigekirja seosed. ÕS-ist (nii veebi- kui ka raamatuvariandist) õigekirja ja õigehälduse kontrollimine.

Sõnavaraõpetus

Sõna ja tähendus, sõnastuse rikastamine, sünonüümide tähendusvarjundid. Homonüümid ja veaohtlikud paronüümid. Vormiõpetus ja õigekiri Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad (nimi-, omadus, arv- ja asesõnad) ja muutumatud sõnad (määr-, kaas-, side- ja hüüdsõnad). Sõnaliikide funktsioon lauses. Tegusõna pöördelised vormid: pööre, arv, aeg, kõneviis, tegumood. Tegusõna vormide kasutamine lauses. Tegusõna käändelised vormid. Tegusõna astmevaheldus: veaohtlikud tegusõnad ja sõnavormid. Õige pöördvormi leidmine ÕS-ist, vormimoodustus tüüpsõna eeskujul. Liit-, ühend- ja väljendteigusõna. Tegusõna kokku- ja lahkukirjutamine. Käändsõnad. Käänetevahelised seosed. Veaohtlikud käändevormid. Käändsõna astmevaheldus: veaohtlikud käändsõnad ja sõnavormid. Õige käändevormi leidmine ÕS-ist, vormimoodustus tüüpsõna eeskujul. Omadussõna võrdlusastmed: veaohtlikud sõnad. Käändsõna kokku- ja lahkukirjutamine. Numbrite kirjutamine: põhi- ja järgarvud, kuupäevad, aastad, kellaajad. Muutumatus sõnad. Määr- ja kaassõnade eristamine. Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus; kultuuriline identiteet Lõiming: kirjandus, loodusained, ühiskonnaõpetus, matemaatika, ajalugu, võõrkeeled

Hindamine

Toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Veerandihinne kujuneb jooksvate hinnete alusel. Hinnatakse ainekavaga määratletud õpitulemuste saavutamist, osaoskusi hinnatakse kas eraldi või lõimitult. Ülesande eesmärgi järgi hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust)

7. klassis hinnatakse õpilase:

- suulist ja kirjalikku suhtlust;
- tekstide vastuvõttu;
- tekstiloomet;

- tekstide õigekeelsust.

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

8. klass 140 tundi

1. Suuline ja kirjalik suhtlus Õpitulemused: Õpilane:

- Peab sobivalt telefoni- ja mobiilivestlusi;
- käsitleb koos partneri või rühmaga sihipäraselt eakohaseid teemasid ning lahendab probleemülesandeid, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
- oskab algatada, arendada, tõrjuda ja katkestada nii suhtlust kui ka teemasid; väljendab oma seisukohti ja sõnastab vajadusel oma eriarvamuse; teeb ettepanekuid, esitab omapoolseid põhjendusi, annab vajadusel lisateavet; Õppesisu ja –tegevused: Suhtlusolukord, suhtlusolukorra komponendid, suhtluspartnerid. Erinevates suhtlusolukordades osalemine. Suhtlusolukorraga arvestamine. Suhtlemisel partneri arvestamine. Suulise suhtlemise tavad eesti keeles: pöördumine, tervitamine, telefonivestlus. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmatöö käigus arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine, kaaslaste õeldu/ tehtu täiendamine ja parandamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine.

Suulise arutelu tulemuste kirjalik talletamine. Väitlus, väitluse reeglid. Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, väärtused ja kõlblus. Lõiming: kirjandus, ühiskonnaõpetus, geograafia, loodusõpetus

2. Teksti vastuvõtt Õpitulemused: Õpilane:

- orienteerub tekstimaailmas: tunneb olulisi tekstiliike (peamisi tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamižanreid), nende põhijooni ja kasutusvõimalusi;
- teab, et teksti väljenduslaad sõltub teksti kasutusvaldkonnast liigist ja autorist; eristab tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamtekstide stiile üksteisest, argisuhtluse ja ilukirjanduse stiilist;
- teab peamisi mõjutusvahendeid; Õppesisu ja –tegevused: Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamižanrid), nende eesmärgid. Teksti vastuvõtmise viisid. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Kõne kuulamine, märkmete tegemine. Konspekterimine. Kõne põhjal küsimuste esitamine. Tekstist olulisema teabe ja probleemide leidmine, tekstist kokkuvõtte tegemine. Reklaamtekst, reklaamtekstide eesmärk ja tunnused. Reklaami keel. Kriitiline lugemine. Avalik ja varjatud mõjutamine. Peamised keelelised mõjutamisvõtted, demagoogia. Meediaetika kesksed põhimõtted. Sõnavabaduse põhimõtte ja selle piirangud. Teabetekstide eesmärk, teabeteksti tunnused ja ülesehitus. Juhend ja uurimus. Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine.

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, inglise keel, ajalugu, ühiskonnaõpetus

3. Tekstiloomes Õpitulemused: Õpilane:

- leiab tekstiloomeks vajalikku kirjalikku või suusõnalist teavet raamatukogust ja internetist; valib kriitiliselt oma teabeallikaid ja osutab nendele sobivas vormis;
- tunneb esinemise ettevalmistuse ja kirjutamise protsesse ja kohandab neid oma eesmärkidele;
- oskab eesmärgipäraselt kirjutada kirjandit;

- oskab suuliselt esineda (tervitab, võtab sõna, koostab ja peab lühikest ettekannet ja kõnet); Õppesisu ja –tegevused: Teabe edastamine, reprodutseerimine, seostamine konkreetse teema või isikliku kogemuse piires. Erinevat liiki alustekstide põhjal kirjutamine. Refereerimine. Teabeallikatele ja alustekstidele viitamise võimalused. Viidete vormistamine. Kõneks valmistumine, kõne koostamine ja esitamine. Kõne näitlikustamine. Ettekande koostamine ja esitamine. Kirjandi kirjutamise eeltöö: mõtete kogumine, kava koostamine, mustandi kirjutamine. Kirjandi teema ja peamõtte, kirjandi ülesehitus. Teksti liigendamine. Jutustava, kirjeldava või arutleva kirjandi kirjutamine.

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, inglise keel, ajalugu, ühiskonnaõpetus

4. Õigekeelsus ja keelehoole Õpitulemused: Õpilane:

- teab eesti keele lauseehituse peajooni; tunneb keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ja kasutada;
- teab suulise ja kirjaliku keelevormi erijooni;
- järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- oskab õigekirjajuhiseid leida sõna- ja käsiraamatutest ning veebiallikatest;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsides ja hinnates;
- teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni;
- kasutab tekstide koostamisel tavakohast ülesehitust ja vormistust. Õppesisu ja –tegevused: Üldteemad Eesti kirjakeele kujunemine 19. sajandil. Algustäheõigekiri Nimi, nimetus ja pealkiri. Isikud ja olendid; kohad ja ehitised; asutused, ettevõtted ja organisatsioonid; riigid ja osariigid; perioodikaväljaanded; teosed, dokumendid ja sarjad; ajaloosündmused; üritused; kaubad. Lauseõpetus ja õigekiri Lause. Lause suhtluseesmärgid. Lauseliikmed: öeldis, alus, sihitis, määrus ja öeldistäide. Täiend. Korduvate eri- ja samaliigiliste lauseliikmete ja täiendite kirjavahemärgistamine, koondlause. Lisandi ja ütte kirjavahemärgistamine ja kasutamine lauses. Liht- ja liitlause. Lihtlause õigekiri. Rindlause. Rindlause osalause ühendamise võimalused, rindlause kirjavahemärgistamine. Põimlause. Pea- ja kõrvallause. Põimlause õigekiri. Segaliitlause. Lauselühend. Lauselühendi õigekiri. Lauselühendi asendamine kõrvallausega. Liht- ja liitlause sõnajärg. Otsekõne, kaudkõne ja tsitaat. Otsekõnega lause muutmine kaudkõneks. Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon Lõiming: kirjandus, inglise keel, ajalugu

Hindamine

Toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Veerandihinne kujuneb jooksvate hinnete alusel. Hinnatakse ainekavaga määratletud õpitulemuste saavutamist, osaoskusi hinnatakse kas eraldi või lõimitult. Ülesande eesmärgi järgi hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

8. klassis hinnatakse õpilase:

- suulist ja kirjalikku suhtlust;
- tekstide vastuvõttu;
- tekstiloomet;
- tekstide õigekeelsust.

VARAJANE KEELEKÜMBLUS

9. klass 175 tundi

1. Suuline ja kirjalik suhtlus Õpitulemused: Õpilane:

- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid; • suudab asjalikult sekkuda avalikku diskussiooni meediakanalites, üritustel ja mujal; kommenteerib veebis asjakohaselt; Õppesisu ja –tegevused: Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebipõhised suhtluskanalid: jututoad, blogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele. Aktuaalse meediateksti kommenteerimine vestlusringis. Loetu kirjalik ja suuline vahendamine. Väitlus, väitluse reeglid.

Läbivad teemad: kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, inglise keel, ajalugu, ühiskonnaõpetus

2. Teksti vastuvõtt Õpitulemused: Õpilane:

- loeb ja kuulab avaliku eluga kursisoleku ja õppimise või töö eesmärkidel ning isiklikust huvist; rakendab lugemise ja kuulamise eri viise ja võimalusi;
- loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ja arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
- valib teadlikult oma lugemisvara;
- suudab teha järeldusi kasutatud keelevahenditest, märkab kujundlikkust; Õppesisu ja –tegevused: Veebilehed: eesmärgid ja ülesehitus. Veebist teabe otsimine, teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ja süstematiseerimine. Sõnalise teksti seostamine pildilise teabega (foto, joonis, skeem jm). Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine. Tarbetekstide eesmärk, tarbetekstide tunnused ja ülesehitus. Tarbe- ja teabetekstidest olulise info leidmine, süstematiseerimine ja selle põhjal järelduste tegemine. Funktsionaalstiilid: tarbe-, teabe-, meedia- ja reklaamitekstide keelekasutus

Läbivad teemad: keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, väärtused ja kõlblus. Lõiming: kirjandus, ühiskonnaõpetus, geograafia, loodusõpetus

3. Tekstiloomine Õpitulemused: Õpilane:

- oskab eesmärgipäraselt kirjutada kirjandit; asjalikke kommentaare ja arvamused;
- oskab kirjutada elulugu, avaldusi, seletuskirju ja taotlusi;
- seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga eesmärgiga ja teiste tekstidega;
- vahendab kuuldu ja loetu tekste eetilisel, sobiva pikkuse ja täpsusega; Õppesisu ja –tegevused: Arutlusteema leidmine ja sõnastamine isikliku kogemuse või alustekstide põhjal. Arutluse põhiskeem: väide, põhjendus, järeldus. Teksti pealkirjastamine. Tekstilõik, tekstilõigu ülesehitus. Lõikude järjestamise põhimõtted ja võimalused. Teksti sidusus. Jutustava, kirjeldava ja arutleva tekstiosa sidumine tervikuks. Sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel vastavalt suhtluseesmärkidele. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, teabekeskond, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tehnoloogia ja innovatsioon. Lõiming: kirjandus, loodusained, ühiskonnaõpetus

4. Õigekeelsus ja keelehoole Õpitulemused: Õpilane:

- väärtustab eesti keelt ühena Euroopa ja maailma keeltest; suhestab keeli teadlikult, tajub nende erinevusi;

- edastab võõrkeeles kuulnud ja loetud infot korrektses eesti keeles ja arvestades eesti keele kasutuse väljakujunenud tavaid;
- leiab oma sõnavara rikastamiseks keeleallikatest sõnade konteksti-tähendusi, kasutusviise ja mõistesuhteid;
- tunneb keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ja kasutada;
- tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasi õppides. Õppesisu ja –tegevused: Üldteemad Keeleuuendus. Kirjakeele areng tänapäeval: võimalused ja ohud. Keelesugulus, soomeugri ja indoeuroopa keeled. Eesti keele eripära, võrdlus teiste keeltega. Häälikuõpetus ja õigekiri Muutumatu sõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Tsitaatsõnade märkimine kirjas. Võõrnimede õigekiri ja vormimoodustus. Lühendamise põhimõtted ja õigekiri, lühendite käänamine. Poolitamine, sh võõrsõnade ja nimede poolitamine. Arvuti keelekorrektori kasutamine. Sõnavaraõpetus Keelendite stiilivärving, seda mõjutavad tegurid. Fraseologismid, nende stiilivärving. Sõnavara täiendamise võimalused: sõnade tuletamine, liitmine ja tehissõnad. Sagedamini esinevad tuletusliited ja nende tähendus. Eesti keele olulisemad sõna- ja käsiraamatud, keelealased veebiallikad. Sõnaraamatute kasutamine sõnade tähenduse ja stiilivärvingu leidmiseks. Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus; kultuuriline identiteet Lõiming: kirjandus, loodusained, ühiskonnaõpetus, matemaatika, ajalugu, võõrkeeled

Hindamine

Toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Veerandihinne kujuneb jooksvate hinnete alusel. Hinnatakse ainekavaga määratletud õpitulemuste saavutamist, osaoskusi hinnatakse kas eraldi või lõimitult. Ülesande eesmärgi järgi hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

9. klassis hinnatakse õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
- 2) tekstide vastuvõttu;
- 3) tekstiloomet;
- 4) tekstide õigekeelsust

Keeleoskustasemed A1.1–C1

Osaoskuste õpitulemused

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A1.1	Tunneb väga aeglaselt ja selgelt sidus kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv).	Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.	Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.	Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ärakiri). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.	Kasutab üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.
A1.2	Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.	Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, post-kaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, -lühid-ankeedid, küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhustest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.	Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.	Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.	
	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA

					KORREKTSUS
A2.1	Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.	Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.	Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu <i>ja, ning</i> jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist.	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukehi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et</i> jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).	
	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B1.1	Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldu, kui vestlus on tuttavatel igapäevaeluga seotud teemal.	Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid).	Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline	Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja	

	Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui häälendus on selge ja tuttav.	Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.	ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Häälendus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.	arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb <i>online</i> - vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).	Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.
B1.2	Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.	Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstitid, mugandatud ilukirjandustekstitid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.	Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Häälendus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.	Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.	
	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B2.1	Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejad on rohkem kui kaks.	Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid.	Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta.	Kirjutab seotud tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar). Põhjendab oma seisukohti ja eesmäärke. Oskab kirjutada	

	Saab aru loomuliku tempoga kõnest.	Loeb ladusalt, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.	Kasutab mitmekesisist sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.	kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.	Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee vääritlemist põhjustavaid vigu. Aegajalt ettetulevaid väärtusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.
B2.2	Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti. Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.	Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskusi võib olla idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.	Väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega. Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest. Oskab valida sobiva keeleregistri. Kõnerütmi ja -tempo on tunda emakeele mõju.	Oskab kirjutada esseed: arutluskäik on loogiline, tekst sidus ja teemakohane. Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud infot. Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja ametliku kirja stiili). Lausesiseseid kirjavihemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.	
	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	
C1	Mõistab pingutuseta ka abstraktsetel ja tundmatutel teemadel kuuldut (nt film, pikem vestlus, vaidlus). Suudab kriitiliselt hinnata kuuldu sisu ning tõstatatud probleeme.	Loeb pikki keerukaid erineva registri ja esitusaadiga tekste. Loeb kriitiliselt, oskab ära tunda autori hoiakud, suhtumise ja varjatult väljendatud mõtteid. Stiilinüanssidest, idiomaatikast ning teksti keerukatest üksikasjadest arusaamine võib	Väljendab ennast ladusalt ja spontaanselt. Suudab raskusteta ja täpselt avaldada oma mõtteid ning arvamusi erinevatel teemadel. Keelekasutus on paindlik ja loominguiline. Suudab saavutada suhtluseesmärke.	Oskab kirjutada põhjalikku ülevaadet mitmest kirjalikust allikast saadud teabe põhjal (nt retsensioon, arvustus). Suudab toimetada kirjalikke tekste. Oskab kirjutada loogiliselt üles ehitatud kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste,	Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ning neid on raske märgata.

	Mõistmist võivad raskendada haruldased idioomid, võõras aktsent, släng või murdekeel.	nõuda kõrvalist abi (nt sõnastik, emakeelekõneleja nõuanne).	Sõnavara on rikkalik, võib esineda üksikuid vigu sõnade semantilistes seostes, rektsioonistruktuurides ja sõnajärjes.	mis tekitavad huvi ning mida on hea lugeda. Võib esineda juhuslikke õigekirja- ja interpunktsioonivigu.	
--	---	--	---	---	--